VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ HAI
4.11.2024 (4.10 Giáp Thìn)
Số 133 (4110)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

KHAI HỘI VHTTDL CÁC DÂN TỘC VÙNG ĐÔNG BẮC LẦN THỨ XI TẠI TỈNH LẠNG SƠN, NĂM 2024:

Đoàn kết, tỏa sáng, nỗ lực trong kỷ nguyên mới

[8+9]

Trong đêm khai hội, có nhiều tiết mục văn hóa nghệ thuật đặc sắc đã để lại ấn tượng sâu đậm trong lòng người dân và du khách
Ảnh: TUẤN MINH

CHỦ TRƯƠNG ĐẦU TƯ CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA:

Đáp ứng đầy đủ căn cứ chính trị, pháp lý, khoa học và thực tiễn

[3]

Tuần làm việc thứ 3, kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV

● Quốc hội nghe Tờ trình và Báo cáo thẩm tra về dự án Luật Quảng cáo (sửa đổi)

[2]

THÁO GỠ ĐIỂM NGHẼN ĐỂ VĂN HÓA VƯƠN MÌNH TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

"Điểm nghẽn" của "điểm nghẽn"

[7]

LIÊN HOAN CẢI LƯƠNG TOÀN QUỐC 2024:

Tình yêu nghệ thuật truyền thống luôn cháy bỏng

[10]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Nghĩ về thuế thu nhập cá nhân

● **MINH TUỆ**

Một chuyện rất đáng suy ngẫm trong thời điểm hiện tại là chuyện thuế thu nhập cá nhân. Cũng như ở các nước khác, ở nước ta luật thuế quy định đối với phương diện này đã có từ lâu rồi. Công dân trong nước ai có thu nhập cao cũng đều phải đóng thuế, thuế suất có quy định rõ ràng. Thuế thể hiện tính công bằng hợp lý, để nhà nước điều tiết thu nhập xã hội, và tăng thu cho ngân sách. Chắc chắn chẳng ai phàn nàn.

Nhưng cái mà người đóng thuế bây giờ chẳng vui lòng chút nào chính là những quy định trong luật đã lạc hậu so với thực tiễn đời sống, nhưng lại chậm được điều chỉnh. **(Xem tiếp trang 2)**

XUNG QUANH NGÔI MỘ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN CÁC GIẢ THIẾT VỀ PHẦN MỘ CỦA NỮ SĨ HỒ XUÂN HƯƠNG Ở TAM KỲ:

Vì sao tỉnh Quảng Nam bác đề xuất khai quật khảo cổ?

[5]

NGÀY XƯA CÓ MỘT CHUYỆN TÌNH:

Liệu có "làm nên chuyện" tại HANIFF VII?

[11]

Tuần làm việc thứ 3, kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV

● Quốc hội nghe Tờ trình và Báo cáo thẩm tra về dự án Luật Quảng cáo (sửa đổi)

Tuần làm việc thứ 3 của kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV (từ ngày 4-9.11) sẽ diễn ra nhiều nội dung quan trọng, trong đó trọng tâm là công tác lập pháp và giám sát. Quốc hội dành cả ngày làm việc thứ Hai (4.11) để thảo luận ở hội trường về: Đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2024; dự kiến kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2025; tình hình thi hành Hiến pháp, thi hành luật, nghị quyết của Quốc hội, pháp lệnh, nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội; chủ trương điều chỉnh Quy hoạch sử dụng đất quốc gia thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050; chủ trương đầu tư bổ sung vốn nhà nước tại Ngân hàng Thương mại cổ phần Ngoại thương Việt Nam (VCB). Phiên họp được truyền hình, phát thanh trực tiếp để cử tri và nhân dân theo dõi.

Trong phiên họp sáng 5.11, Quốc hội cũng dành phần lớn thời gian thảo luận ở hội trường về tình hình thực hiện ngân sách nhà nước năm 2024, dự toán ngân sách nhà nước, phương án phân bổ ngân sách trung ương năm 2025 (trong đó có Kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 3 năm 2025-2027; tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư công vốn ngân sách nhà nước năm 2024, dự kiến kế hoạch đầu tư công vốn ngân sách nhà nước năm 2025; tình hình thực hiện kế hoạch tài chính năm 2024, dự kiến kế hoạch tài chính năm 2025 của các quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách do trung ương quản lý); một số nội dung về điều chỉnh, bổ sung dự toán ngân sách nhà nước.

Trong tuần làm việc, Quốc hội thảo luận về các dự án Luật gồm: Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Sĩ quan Quân đội nhân dân Việt Nam; Luật Địa chất và khoáng sản; Luật Đầu tư công (sửa đổi); Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quy hoạch, Luật Đầu tư, Luật đầu tư theo phương thức đối tác công tư và Luật Đấu thầu; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Chứng khoán, Luật Kế toán, Luật Kiểm toán độc lập, Luật Ngân sách nhà nước, Luật Quản lý, sử dụng tài sản công, Luật Quản lý thuế và Luật Dự trữ quốc gia; Luật Điện lực (sửa đổi); Luật Nhà giáo; Luật Việc làm (sửa đổi); Luật Dữ liệu.

Quốc hội cũng thảo luận về: Chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia phòng, chống ma túy đến năm 2030; dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về cơ chế, chính sách đặc thù để tháo gỡ khó khăn, vướng mắc đối với các dự án, đất đai trong kết luận thanh tra, kiểm tra, bản án tại TP.HCM, thành phố Đà Nẵng và tỉnh Khánh Hòa; dự thảo Nghị quyết về thí điểm xử lý vật chứng, tài sản trong quá trình điều tra, truy tố, xét xử một số vụ việc, vụ án hình sự. Theo chương trình, Quốc hội nghe Tờ trình và Báo cáo thẩm tra về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo.

P.V

Tổ chức Lễ trao giải thưởng công nhận "Doanh nghiệp đạt chuẩn Văn hóa kinh doanh" năm 2024

Bộ VHTTDL vừa có Quyết định số 3253/QĐ-BVHTTDL về việc Ban hành Kế hoạch tổ chức Lễ trao giải thưởng công nhận "Doanh nghiệp đạt chuẩn Văn hóa kinh doanh" năm 2024. Dự kiến tổ chức lễ trao giải vào ngày 10.11.2024 tại Nhà hát Lớn Hà Nội. Mục đích của việc tổ chức Lễ trao giải thưởng công nhận "Doanh nghiệp đạt chuẩn Văn hóa kinh doanh" năm 2024 nhằm góp phần hiện thực hóa các Nghị quyết của Đảng và Chính phủ về xây dựng văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước. Khẳng định vị trí, vai trò và tầm quan trọng của văn hóa trong việc góp phần kiến tạo môi trường kinh doanh, phục hồi và phát triển kinh tế bền vững.

Bên cạnh đó, Lễ trao giải cũng nhằm tôn vinh các doanh nghiệp có thành tích xuất sắc trong xây dựng và thực hành văn hóa doanh nghiệp và hưởng ứng tích cực Cuộc vận động "Xây dựng Văn hoá doanh nghiệp Việt Nam" do Thủ tướng Chính phủ phát động; Công nhận "Doanh nghiệp đạt chuẩn văn hoá kinh doanh Việt Nam". Theo đó, Lễ trao giải thưởng công nhận "Doanh nghiệp đạt chuẩn Văn hóa kinh doanh" năm 2024 gồm 2 phần: Thứ nhất là Chương trình Diễn đàn "Kinh doanh trong môi trường đa văn hóa"; Sau đó là Lễ công bố, tôn vinh "Doanh nghiệp đạt chuẩn Văn hóa kinh doanh Việt Nam" năm 2024 sẽ công bố Quyết định và tặng Bằng khen của Ban Tổ chức triển khai Cuộc vận động "Xây dựng Văn hóa doanh nghiệp Việt Nam" (Ban Tổ chức 248); Công bố các Doanh nghiệp đạt chuẩn văn hóa kinh doanh Việt Nam năm 2024 và nghi lễ vinh danh.

Kế hoạch cũng đặt ra yêu cầu tổ chức Lễ trao giải thưởng công nhận "Doanh nghiệp đạt chuẩn Văn hóa kinh doanh" năm 2024 đảm bảo trang trọng, thiết thực, hiệu quả, tiết kiệm. Đảm bảo sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan, đơn vị liên quan trong việc tổ chức Lễ trao giải thưởng công nhận "Doanh nghiệp đạt chuẩn Văn hóa kinh doanh" năm 2024 hoàn thành các nhiệm vụ đề ra theo kế hoạch.

L.S

Lễ xuất quân tình nguyện viên Liên hoan phim quốc tế Hà Nội lần thứ VII

Lễ xuất quân tình nguyện viên Liên hoan phim quốc tế Hà Nội lần thứ VII (HANIFF VII) vừa diễn ra tại Trung tâm Chiếu phim quốc gia (Hà Nội), với sự tham dự của đại diện Ban Tổ chức và hàng trăm tình nguyện viên. Phát biểu tại lễ xuất quân, Phó Cục trưởng Cục Điện ảnh (Bộ VHTTDL) Đỗ Quốc Việt cho biết, Liên hoan phim quốc tế Hà Nội lần thứ VII do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, UBND thành phố Hà Nội chủ trì, Cục Điện ảnh và Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội phối hợp tổ chức thực hiện, diễn ra tại Hà Nội từ ngày 7-11.11.

Theo ông Việt, Liên hoan phim sẽ đón hàng trăm đại biểu quốc tế và trong nước là các nhà làm phim, các nhà hoạt động điện ảnh và nghệ sĩ tới giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm, tham gia hàng chục sự kiện lớn nhỏ trong suốt năm ngày chính thức diễn ra Liên hoan. Để mang tới hình ảnh đẹp nhất về Liên hoan Phim trong mắt bạn bè quốc tế và công chúng yêu điện ảnh tại Thủ đô Hà Nội, Ban tổ chức đã lựa chọn 100 tình nguyện viên hỗ trợ khách mời trong khuôn khổ Liên hoan phim. Các tình nguyện viên này đã vượt qua 1.000 hồ sơ ứng tuyển để lọt vào vòng phỏng vấn. Đây là những sinh viên được tuyển chọn từ Đại học Quốc gia Hà Nội, Học viện Ngoại giao, Đại học Ngoại thương, Đại học Hà Nội..., sử dụng thông thạo các ngoại ngữ như: Anh, Pháp, Trung, Đức... đồng thời sử dụng thành thạo công nghệ thông tin.

Liên hoan Phim quốc tế Hà Nội lần thứ VII năm 2024 với khẩu hiệu "Điện ảnh Sáng tạo - Cất cánh". Liên hoan có sự tham gia của 117 phim dài và phim ngắn, đến từ 51 quốc gia và vùng lãnh thổ. Liên hoan lần này hướng tới tôn vinh các tác phẩm và nghệ sĩ điện ảnh xuất sắc, đồng thời khuyến khích sự chia sẻ cộng đồng nhằm thiết lập sự đồng hành phát triển giữa các nhà làm phim trên toàn thế giới...

T.SƯƠNG

Nghĩ về...

(Tiếp theo trang 1)

Cứ thử xem, bây giờ, sau bao nhiêu năm, giá cả các mặt hàng đã khác. Tiền chi phí ăn ở, học tập cho con cái, chăm sóc cha mẹ già, trăm thứ bà giằng tăng so với trước rất nhiều. Người lao động xoay xở rất chật vật, vậy mà khởi điểm nộp thuế vẫn như cũ. Người dân cảm thấy không yên tâm trong đời sống hằng ngày. Cơ quan chịu trách nhiệm tham mưu chắc hẳn có lý do nào đấy mà tham mưu chậm. Nhưng có biết chăng, chậm trễ vô hình trung đã "làm khó" cho đời sống của người dân, là việc rất hệ trọng trong tinh thần "khoan thư sức dân"?

Sau những biến đổi bất lợi, như Covid-19, hay thiên tai như cơn bão số 3 vừa qua, việc miễn giảm thuế phí hay giãn nợ, chính là sự linh hoạt chính sách, cũng là khoan thư sức dân. Các tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, Quảng Ninh, Quảng Nam đã quyết định miễn học phí hoàn toàn cho học sinh phổ thông. Đó chính là động thái khoan thư sức dân. Ý tưởng khoan thư sức dân có từ thuở xa xưa, với những nhà lãnh đạo có trí tuệ siêu việt và lòng thương dân sâu sắc.

Chủ tịch Hồ Chí Minh suốt đời phấn đấu cho độc lập tự do của đất nước, đã từng nói đại ý rằng, có độc lập tự do rồi mà dân không được ấm no, hạnh phúc thì độc lập tự do cũng chẳng có ý nghĩa gì. Đó là một câu nói rất thấm thía của Người. Lo đời sống cho dân chính là một trong những mục đích tối thượng. Trong chăm lo đời sống của dân, thì việc tính thuế công bằng hợp lý là vô cùng quan trọng. Ở đây có vấn đề quan hệ giữa "dân giàu" và "nước mạnh" nữa. Dân có điều kiện sinh sống tốt, ắt sẽ có động lực, điều kiện làm giàu cho mình, cũng có nghĩa sẽ đóng góp được nhiều hơn cho đất nước. Nhiều bậc danh nhân xưa cũng từng nhấn mạnh chuyện "sâu rễ bền gốc" chính là vậy. Nói cụ thể như đối với thuế thu nhập cá nhân, rất nên sớm sửa đổi, cũng chính là cách để người có thu nhập bình thường cảm thấy "dễ thở" hơn, và cũng có nghĩa họ sẽ có điều kiện đóng góp nhiều hơn nữa cho đất nước về sau. Tại kỳ họp này, nhiều đại biểu Quốc hội đã lên tiếng nêu ý kiến về thuế thu nhập cá nhân, theo hướng quy định như luật hiện hành đã không còn phù hợp, cần điều chỉnh cho sát với thực tiễn, nhằm giảm gánh nặng cho người dân. Thế nhưng cơ quan Bộ, ngành có liên quan lại bảo, thời điểm này vẫn chưa thể điều chỉnh thuế thu nhập cá nhân, vì nó chưa thực sự hợp lý.

Khoan thư sức dân là việc làm nhân văn, vừa cấp bách, vừa có ý nghĩa chiến lược, vì thế cơ quan tham mưu cần suy xét kỹ lưỡng để có quyết sách đúng, kịp thời. ■

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh điều hành phiên họp. Ủy viên Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng đã báo cáo, làm rõ thêm một số ý kiến.

Thống nhất đề xuất đầu tư, xây dựng Trung tâm văn hóa Việt Nam tại nước ngoài

Báo cáo thẩm tra tại phiên họp, Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh khẳng định, Ủy ban nhất trí với phạm vi của Chương trình như dự thảo Nghị quyết và nhất trí với đề xuất đầu tư, xây dựng Trung tâm văn hóa Việt Nam tại nước ngoài vì nội dung này phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước; thống nhất quy định nội dung này trong dự thảo Nghị quyết để bảo đảm cơ sở pháp lý (cơ chế đặc thù thực hiện khác quy định của Luật Đầu tư công).

Đồng tình với quan điểm này, đại biểu Trình Lam Sinh (An Giang) cho biết, "về đề xuất đầu tư xây dựng một số Trung tâm văn hóa Việt Nam ở nước ngoài, tôi thống nhất bởi vấn đề này nằm ngoài quy định của Luật Đầu tư công. Việc xây dựng các Trung tâm văn hóa ở nước ngoài sẽ giúp chúng ta giới thiệu và lan tỏa hình ảnh văn hóa đất nước, con người Việt Nam với quốc tế nên cần có cơ chế đặc biệt để thực hiện". Đại biểu Nguyễn Anh Trí (Hà Nội) cho hay, bày tỏ sự ủng hộ cao với sự cần thiết phải có Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa. Trong đó ủng hộ đề xuất về việc xây dựng các Trung tâm văn hóa Việt Nam tại nước ngoài. Tuy nhiên đề nghị phải cân nhắc thật kỹ về sự cần thiết và tính hiệu quả, vì bản chất đây là xuất khẩu văn hóa, là quảng bá văn hóa. Đại biểu Trần Thị Thanh Hương (An Giang) cũng bày tỏ tán đồng với đề xuất xây dựng Trung tâm văn hóa Việt Nam tại nước ngoài. "Có thể nói, việc xây dựng Trung tâm văn hóa Việt Nam tại các nước là xu hướng của nhiều nước trên thế giới, qua đó góp phần tuyên truyền, quảng bá hình ảnh đất nước, con người, văn hóa, đồng thời đóng góp cho quá trình thu hút đầu tư thương mại, du lịch, lan tỏa hình ảnh của quốc gia và tạo sức mạnh mềm của đất nước, cũng như của dân tộc. Đây cũng là một trong những nhu cầu cấp thiết trong tiến trình hội nhập quốc tế toàn diện, sâu rộng của Việt Nam", đại biểu Thanh Hương nói.

Giải trình ý kiến của các đại biểu Quốc hội, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, "việc xây dựng các Trung tâm văn hóa Việt Nam ở nước ngoài nhằm thực hiện Chiến lược văn hóa đối ngoại của Nhà nước và là sự hiện diện của văn hóa Việt Nam ra nước ngoài. Thông qua đó để chúng ta quảng bá, bảo tồn, giới thiệu văn hóa của Việt Nam và đó thực sự là ngôi nhà chung văn hóa của kiều bào ta

CHỦ TRƯƠNG ĐẦU TƯ CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA:

Đáp ứng đầy đủ căn cứ chính trị, pháp lý, khoa học và thực tiễn

● **THU SÂM; ảnh: TRẦN HUẤN**

Tại phiên thảo luận của Quốc hội về chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035 vào cuối tuần qua, đa số các ý kiến đánh giá, việc xây dựng Chương trình ở thời điểm hiện nay đáp ứng đầy đủ căn cứ chính trị, pháp lý, khoa học và thực tiễn.

Toàn cảnh Phiên thảo luận

ở nước ngoài. Vì vậy, hướng tới chúng ta sẽ lựa chọn từ ba đến năm Trung tâm cần thiết phải được ưu tiên theo thứ tự, Chính phủ sẽ trình và quyết nghị theo nguyên tắc đối đẳng". Dẫn thông tin từ Bộ trưởng Bộ VHTTDL Hàn Quốc cho biết, phía bạn được Chính phủ giao xây dựng 80 Trung tâm văn hóa Hàn Quốc ở nước ngoài, Bộ trưởng nhấn mạnh, chúng ta không thể lấy Hàn Quốc để nói về Việt Nam, nguồn lực của chúng ta đến đâu, kiều bào của chúng ta sinh sống ở địa bàn nào, nhu cầu ở đó ra sao, khả năng phát triển thế nào, thì chúng ta trình Chính phủ để làm.

Các mục tiêu đã được tính toán khoa học

Góp ý Chương trình, đại biểu Nguyễn Thị Việt Nga (Hải Dương) cho biết, dự thảo đã được chỉnh sửa, tiếp thu một cách khoa học những ý kiến đóng góp của các đại biểu trong thảo luận tại kỳ họp thứ 7. Đại biểu Nga cũng đề nghị ban soạn thảo cân nhắc về các con số của mục tiêu phấn đấu đến năm 2030 có 95% di tích quốc gia đặc biệt (tương tương khoảng 127 di tích) và 70% di tích quốc gia (tương đương khoảng 2.542 di tích) được tu bổ tôn tạo và đến năm 2035 có 100% di tích quốc gia đặc biệt và 80% di tích quốc gia. Bởi không phải tất cả các di tích quốc gia và di tích quốc gia đặc biệt đều cần trùng tu, tôn tạo và việc phân bổ nguồn nhân lực như vậy rất dàn trải, không trọng tâm, trọng điểm.

"Tôi đề nghị chỉ đưa ra con số 100% và 80% di tích quốc gia, các di tích quốc gia đặc biệt đã xuống cấp, cần tu bổ, tôn tạo sẽ được tu bổ, tôn tạo. Các địa phương có trách nhiệm rà soát các di tích quốc gia, di tích quốc gia đặc biệt, báo cáo thực trạng và đề xuất phương án trùng tu, tôn tạo", đại biểu Nga đề nghị. Về các mục tiêu của Chương trình như ý kiến của đại biểu Nguyễn Việt Nga, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, việc tính toán các con số để đưa ra mục tiêu phấn đấu là dựa trên phương pháp tịnh tiến, khoa học. "Có nghĩa là chúng ta đã xem xét các di tích quốc gia đặc biệt, di tích quốc gia đã được đầu tư các giai đoạn trước đây cùng với Chương trình này để đến khi kết thúc vào năm 2030 chúng ta có được 95%. Những người làm chương trình viết và hiểu như vậy, nhưng nếu đọc qua, lấy 133 di tích quốc gia đặc biệt hiện nay nhân lên 95% sẽ ra tổng số gần 100 di tích phải được nâng cấp, điều đó không phải. Để tránh sự nhầm lẫn, chúng tôi rất đồng ý với đại biểu Nga, đó là chúng ta viết thẳng là "những di tích xuống cấp" để chúng ta phấn đấu làm, không phải đưa chỉ tiêu 95% theo cách tính tịnh tiến. Cách tiếp cận thế này dẫn đến sự hiểu lầm và cứ nhân lên, cuối cùng ra một bài toán hàng nghìn di tích được nâng cấp. Điều đó chúng tôi xin được tiếp thu và theo tinh thần là đã nâng cấp, đã phân cấp thì chúng tôi đã phân cấp triệt để.

Con số này cũng được tính toán, như giai đoạn trước đây chỉ được bố trí 245 tỉ đồng, chúng ta đã chia số này theo hướng cấp bách, xuống cấp nghiêm trọng thì chúng ta được nâng cấp, có 400 di tích. Gần đây nhất trong nhiệm kỳ này, khi Chính phủ quyết định cấp 1.428 tỉ đồng để nâng cấp 17 di tích và Bộ VHTTDL phân cấp triệt để cho địa phương, địa phương làm chủ đầu tư và địa phương thực hiện nâng cấp 17 công trình này. Tương tự theo cách làm này để chúng ta chuyển hướng về di tích và chỉ tiêu", Bộ trưởng nêu rõ.

Phát biểu kết luận phiên thảo luận, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh đánh giá cao các ý kiến đóng góp và cơ quan soạn thảo, cơ quan thẩm tra đã chuẩn bị hồ sơ công phu, kỹ lưỡng; đã lắng nghe, tiếp thu ý kiến từ các cơ quan liên quan, nhà khoa học, nhà quản lý... để hoàn thiện dự án luật. Phó Chủ tịch Quốc hội ghi nhận, các ý kiến có sự đồng thuận, thống nhất cao về sự cần thiết, cần có chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa. Đây là Chương trình quan trọng, có nội dung rộng liên quan đến nhiều lĩnh vực, các đại biểu kỳ vọng, khi được Quốc hội thông qua và đi vào thực tiễn, Chương trình sẽ có tính đột phá, nhằm cụ thể hóa các quan điểm, chỉ đạo của Đảng về phát triển văn hóa, xây dựng văn hóa thành nền tảng tinh thần của xã hội, là sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước. ■

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh phát biểu tại Phiên thảo luận

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng báo cáo, giải trình thêm một số vấn đề tại Phiên thảo luận

"Ủy ban Văn hóa, Giáo dục Quốc hội nhất trí với sự cần thiết chủ trương đầu tư Chương trình và cho rằng việc xây dựng Chương trình ở thời điểm hiện nay đáp ứng đầy đủ căn cứ chính trị, pháp lý, khoa học và thực tiễn. Ủy ban nhận thấy, Hồ sơ Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035 cơ bản đáp ứng yêu cầu theo quy định của pháp luật, đủ điều kiện trình Quốc hội."

(Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội NGUYỄN ĐẮC VINH)

Trình bày Tờ trình Quyết định chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, đối tượng thụ hưởng của Chương trình là người dân, cộng đồng dân cư tại các vùng miền của Tổ quốc, cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài; Đội ngũ văn nghệ sĩ, trí thức, nhân lực quản lý, đào tạo, nghiên cứu khoa học, doanh nghiệp, cơ quan, tổ chức, đoàn thể, cá nhân hoạt động trực tiếp trong hoặc liên quan đến lĩnh vực văn hóa, văn học, nghệ thuật, công chúng, khán giả, đặc biệt là công chúng trẻ.

Các di sản văn hóa thế giới, di tích quốc gia đặc biệt và di tích cấp quốc gia, các di sản văn hóa phi vật thể trong các danh sách của UNESCO, di sản văn hóa phi vật thể trong Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia và một số di sản văn hóa phi vật thể có giá trị tiêu biểu thuộc loại hình tiếng nói, chữ viết của các dân tộc thiểu số có nguy cơ mai một. Các di sản tư liệu được ghi danh vào Danh sách quốc gia, khu vực và thế giới; di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia; Các thiết chế văn hóa, không gian văn hóa, sáng tạo; không gian văn hóa công cộng; đội tuyên truyền lưu động; các đồn biên phòng; các cơ sở, điểm vui chơi giải trí cho trẻ em; các cơ sở giáo dục, đào tạo lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật.

Về phạm vi, Chương trình được thực hiện trên phạm vi cả nước và tại một số quốc gia có mối quan hệ văn hóa lâu dài, tương tác văn hóa lâu dài với Việt Nam, có đông đảo người Việt Nam sinh sống, lao động, học tập. Trong đó, ưu tiên nguồn lực của Chương trình để đầu tư cho các nhiệm vụ trọng tâm, trọng điểm theo nhóm mục tiêu đã được xác định...

Chiêu trò "giảm hại" để quảng cáo của ngành công nghiệp thuốc lá

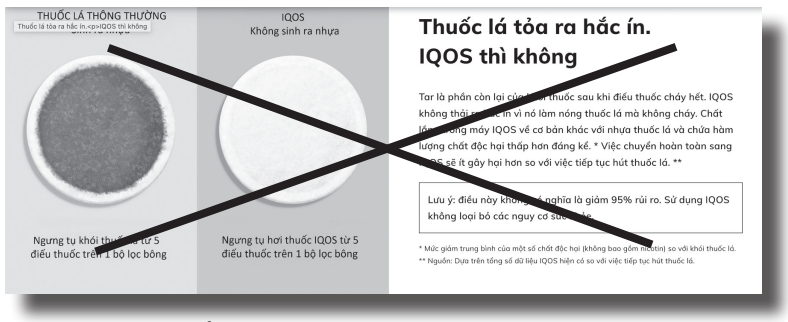
●NGUYỄN THẾ

Hiện nay, ngành công nghiệp thuốc lá đang quảng cáo thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng là sản phẩm giảm hại, có tác dụng cai thuốc lá truyền thống. Điều này khiến nhiều người nhớ lại quảng cáo thuốc lá đầu lọc khi mới ra đời.

Theo số liệu của Tổ chức Y tế thế giới (WHO), mỗi năm toàn cầu có 8 triệu người tử vong vì thuốc lá. Năm 2017, toàn cầu cũng tăng thêm 8 triệu người sử dụng nicotine (chưa kể ở thị trường Mỹ) trong đó phần lớn là người sử dụng thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng (còn gọi là thuốc lá thế hệ mới) có đưa nicotine vào dung dịch. Như vậy, số người sử dụng mới này đã bù đắp cho số mất đi.

Nói đến thuốc lá thế hệ mới, những chuyên gia nghiên cứu về thuốc lá lại nhớ tới lịch sử những loại "thuốc lá thế hệ mới" của ngành công nghiệp thuốc lá từ hàng chục năm trước. Đó là loại thuốc lá đầu lọc, thuốc lá "nhẹ" của những năm 1950-1970. Khi đó, phần đầu lọc mới ra đời và tên của loại thuốc lá là Light (nhẹ) khiến người dùng hiểu lầm về việc giảm hàm lượng nicotine trong thuốc lá. Tiếp sau đó, những năm 1970-2000, thuốc lá "chia phần" không khói và thuốc lá ngậm (snus) xuất hiện, và đến nay là thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng, túi nicotine…

Ông Đào Thế Sơn, chuyên gia Tổ chức Y tế cộng đồng toàn cầu Vital Strategies cho biết, khi mới ra đời, thuốc lá đầu lọc được quảng cáo, tiếp thị là sạch, mới, an toàn và được bác sĩ khuyên dùng vì có thể giảm hại, thay thế cho việc cai thuốc lá. Tuy nhiên, sự thật là vào năm 1950, một nhà hóa học của công ty thuốc lá RJ Reynolds phát hiện ra loại đầu lọc có thể đổi màu từ trắng sang nâu, tạo cảm giác cho người hút rằng, các chất có hại đã được giữ lại ở đầu lọc và ngăn không vào phổi. Nhưng sự thật là, phần đầu lọc không lọc hết các chất độc trong khói thuốc. Cảm giác "dễ chịu" hơn trong cổ họng khiến người sử dụng hút nhiều hơn và hít sâu hơn vào phổi.

Quảng cáo sản phẩm chính hãng của IQOS tại Việt Nam

"Nhiều báo cáo về tác hại của thuốc lá đã khẳng định một số công ty thuốc lá đã tài trợ các nghiên cứu về thuốc lá để thao túng và sử dụng sai khoa học vì lợi ích thương mại. Các bước thực hiện, diễn giải, phổ biến nghiên cứu được biến đổi để lái chính sách theo hướng có lợi cho các công ty. Một cựu nhân viên của công ty thuốc lá Philip Morris Nhật Bản đã tiết lộ các kế hoạch nghiên cứu và tiếp thị đối với thuốc lá điện tử (IQOS), đồng thời lên tiếng tố cáo công ty này đã tài trợ cho nghiên cứu về giảm hại của thuốc lá điện tử; thuê một công ty tư vấn quảng cáo nghiên cứu, và phát triển chiến lược ảnh hưởng trên quy mô quốc gia để tạo sự ủng hộ thuốc lá điện tử ", ông Sơn cho biết.

Bày tỏ quan điểm về việc tiếp cận giảm tác hại đối với thuốc lá điếu thông thường bằng thuốc lá điện tử, ông Nguyễn Trọng Khoa, Phó Cục trưởng Cục Quản lý khám chữa bệnh (Bộ Y tế) khẳng định: Các tập đoàn thuốc lá thường truyền thông họ là các công ty có trách nhiệm với cộng đồng, nhưng thay vì khuyên mọi người bỏ thuốc thì họ thường đưa ra thông điệp để khuyến khích người tiêu dùng lựa chọn hoặc dùng loại thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng, thậm chí là thuốc lá thông thường. Ông Khoa cũng cho rằng, nhiều thập niên trước, ngành công nghiệp thuốc lá tuyên bố "đầu lọc của điếu thuốc" là đột phá về công nghệ, cho đến loại thuốc lá "nhẹ" (Light), "trung tính" (Mild), "ít hắc ín" (Low tar). Thực tế, hơn 60 năm qua, ngày càng nhiều người hút thuốc hơn, ít người bỏ thuốc hơn, đồng thời gây ra nhiều tử vong hơn. Và hiện nay, họ tiếp tục đưa ra hướng tiếp cận giảm tác hại của thuốc lá điếu truyền thống bằng việc sử dụng thuốc lá nung nóng.

Thực tế cho thấy, thuốc lá nung nóng không có tác dụng giảm hại hay cai nghiện như ngành công nghiệp thuốc lá tuyên bố. Trên thế giới đã ghi nhận nhiều trường hợp tổn thương phổi cấp tính và nghiêm trọng do thuốc lá điện tử đã được báo cáo (tính đến tháng 2.2020 đã có 2.807 trường hợp tổn thương phổi liên quan đến việc sử dụng thuốc lá điện tử, trong đó có 68 ca tử vong). Tại Việt Nam, qua tổng hợp báo cáo của gần 700 cơ sở khám, chữa bệnh cho thấy, chỉ tính riêng năm 2023, có 1.224 ca nhập viện do sử dụng thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng. Triệu chứng khi nhập viện chủ yếu do dị ứng, ngộ độc, tổn thương phổi cấp… Chính vì vậy WHO khẳng định tất cả các sản phẩm thuốc lá đều gây hại đối với sức khỏe. Thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng chứa nicotine là chất gây nghiện cao, gây hại đến sức khỏe, đặc biệt là sự phát triển não bộ ở trẻ em và thanh thiếu niên; ngoài ra còn chứa các hóa chất độc hại, gây ung thư.

Bên cạnh đó, khói thuốc lá nung nóng có chứa các hóa chất độc hại tương tự như khói thuốc lá điếu thông thường. Nồng độ một số hóa chất trong thuốc lá nung nóng thấp hơn thuốc lá điếu thông thường nhưng nồng độ một số hóa chất khác lại cao hơn và tạo ra những chất mới không có trong thuốc lá điếu thông thường, có khả năng gây hại cho sức khỏe. Các sản phẩm thuốc lá lai kết hợp giữa thuốc lá điện tử và thuốc lá nung nóng sẽ mang những đặc tính và khả năng gây hại của cả thuốc lá điện tử và thuốc lá nung nóng. ■

Cần khoảng 184.000 tỉ đồng làm đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh

Cục Đường sắt Việt Nam vừa có văn bản đề nghị Bộ GTVT thẩm định, phê duyệt quy hoạch tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh nhằm đáp ứng nhu cầu vận tải bằng đường sắt và đảm bảo khai thác hiệu quả tối đa năng lực của tuyến. Cụ thể, tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh có điểm đầu kết nối với đường sắt Trung Quốc tại tỉnh Lào Cai; điểm cuối tại ga Cái Lân thuộc thành phố Hạ Long. Tuyến đường sắt này đi qua 10 tỉnh, thành phố: Lào Cai, Yên Bái, Phú Thọ, Vĩnh Phúc, Hà Nội, Bắc Ninh, Hưng Yên, Hải Dương, Hải Phòng và Quảng Ninh.

Chiều dài toàn tuyến là 447,66 km. Trên cơ sở phương án quy hoạch, tư vấn đã tính toán nhu cầu vốn để đầu tư tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh (trong thời kỳ quy hoạch đến 2050) là 183.856 tỉ đồng. Dựa vào khối lượng dự báo nhu cầu và khối lượng các hạng mục công trình chủ yếu, Cục Đường sắt Việt Nam kiến nghị đến năm 2030 triển khai đầu tư xây dựng đoạn tuyến Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng. Đối với đoạn tuyến Hải Phòng - Quảng Ninh sẽ được nghiên cứu triển khai sau năm 2030 cùng với lộ trình đầu tư của tuyến đường sắt ven biển Nam Định - Thái Bình - Hải Phòng - Quảng Ninh. Ngoài ra, tư vấn lập quy hoạch dự kiến phân kỳ đầu tư: Giai đoạn 1 (trước 2030, giai đoạn thi công) tổng nhu cầu vốn là 160.770 tỉ đồng, trong đó chi phí giải phóng mặt bằng (100%) 24.065 tỉ đồng, chi phí xây dựng và thiết bị (95%) 104.631 tỉ đồng, chi phí khác (95%) 15.299 tỉ đồng, chi phí dự phòng (50%) 16.775 tỉ đồng. Giai đoạn 2 (sau 2030, giai đoạn hoàn thiện, quyết toán), tổng nhu cầu vốn là 23.086 tỉ đồng.

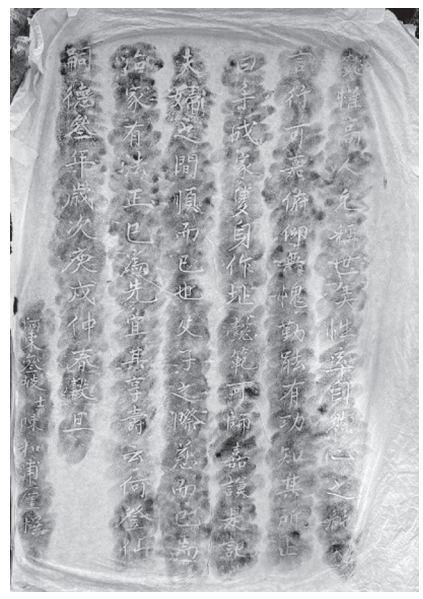
Cục Đường sắt Việt Nam cũng đưa ra giải pháp huy động vốn gồm ngân sách Trung ương, vốn vay ưu đãi, nguồn lực xã hội hóa để tổ chức đầu tư, xây dựng tuyến đường sắt này.

B.N

UBND tỉnh Quảng Nam cho biết, lý do không thống nhất với đề nghị của bà Nghiêm Thị Hằng là vì qua kết quả khảo sát và dập, dịch các văn khắc trên hai bia mộ tại phường An Sơn, TP Tam Kỳ đều thể hiện đầy đủ các thông tin về họ tên, danh xưng, quê quán, phẩm hàm, chức vị, năm sinh, năm mất… Do đó, thông tin về hai ngôi mộ cổ là vô chủ và nghi là phần mộ của nữ sĩ Hồ Xuân Hương là không có căn cứ và cơ sở lịch sử, khoa học. Đồng thời, UBND tỉnh Quảng Nam giao UBND TP Tam Kỳ chỉ đạo các đơn vị, địa phương liên quan có phương án bảo vệ hiện trạng các ngôi mộ cổ nêu trên, tránh sự tác động, xâm hại từ các yếu tố bên ngoài.

Người chồng thứ hai của nữ sĩ quê ở làng Tam Kỳ cổ nên nghi ngờ?

Được biết, tháng 7.2024, nhà thơ, nhà báo Nghiêm Thị Hằng có tờ trình gửi Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Nam đề xuất xin khai quật ngôi mộ cổ vô thừa nhận ở TP Tam

Bài văn ở bình phong hậu mộ cụ ông họ Huỳnh

Mặt trước bia mộ cụ bà Phan Thị

Kỳ, có minh bia năm 1850 phục vụ khảo cổ, mà theo quan điểm của bà Hằng là có liên quan đến các giả thuyết về phần mộ của nữ sĩ Hồ Xuân Hương, Bà chúa thơ Nôm đã được UNESCO vinh danh Danh nhân văn hóa năm 2022.

Trước đó, năm 2023, nhóm nghiên cứu của bà Hằng cũng đã làm việc, báo cáo đề xuất gửi UBND TP Tam Kỳ về việc xin phép khai quật mộ cổ này. Trong tờ trình gửi UBND tỉnh Quảng Nam, bà Hằng cho hay quá

XUNG QUANH NGÔI MỘ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN CÁC GIẢ THIẾT VỀ PHẦN MỘ CỦA NỮ SĨ HỒ XUÂN HƯƠNG Ở TAM KỲ:

Vì sao tỉnh Quảng Nam bác đề xuất khai quật khảo cổ?

KHÁNH CHI; ảnh: BẢO TÀNG QUẢNG NAM

UBND tỉnh Quảng Nam vừa có văn bản trả lời không đồng ý với đề nghị của bà Nghiêm Thị Hằng (trú tại Đống Đa, Hà Nội) về việc xin khai quật khảo cổ ngôi mộ cổ có minh bia năm 1850 nằm trên địa bàn phường An Sơn, TP Tam Kỳ mà bà Hằng cho là có liên quan đến các giả thiết về phần mộ của nữ sĩ Hồ Xuân Hương.

trình nghiên cứu về thân thế nữ sĩ Hồ Xuân Hương, từ năm 2020, bà phát hiện ông Trần Phúc Hiển (tức Mai Sơn phủ) là người chồng thứ hai của nữ sĩ, quê ở làng Tam Kỳ cổ. Bà Hằng đã nhiều lần vào TP Tam Kỳ tìm hiểu ngôi mộ cổ Giày Thày Lánh ở làng Hương Trà Tây, phường Hòa Hương, kết nối thông tin với hai ngôi mộ vô thừa nhận ở khu phố 8, phường An Sơn, TP Tam Kỳ có minh bia năm 1857 của cụ Phan Thị Chi và ngôi mộ minh văn bia năm 1850 có tên Huỳnh Hoàn Nhân với nhà thờ cụ Nguyễn Đức Thêm ở xã Tam Tiến, huyện Núi Thành. Bà Hằng đề nghị được khai quật khu mộ cổ có minh bia đề năm 1850 để phục vụ nghiên cứu khoa học, khảo cổ, đồng thời xác định hài cốt người nằm dưới mộ là nam hay nữ, chết già hay trẻ, chết vào thời gian nào và chết do bệnh tật hay tác động khác qua kiểm nghiệm mẫu xương… Các vật tùy táng còn trong mộ theo các căn cứ khảo cổ, soi chiếu với thực tế và các thông tin từ dữ liệu lịch sử, văn học và dân gian truyền tụng liên quan đến nữ sĩ Hồ Xuân Hương.

Trong văn bản của bà Hằng có nêu: "Chúng tôi khẳng định đây là mộ cải cát không phải mộ dài chôn một lần theo phong tục của các ngôi mộ cổ của vùng Tam Kỳ, Quảng Nam. Điều này có căn cứ bởi năm 2012, ngôi mộ này đã bị đào trộm lấy cổ vật, phần xương cốt trong tiểu quách đã bị vứt lên bờ, sau đó chính quyền địa phương chôn lại. Chúng tôi có những thông tin về cổ vật đã bị lấy đi khi kẻ xấu đào trộm cổ vật. Do đó, chúng tôi đề nghị tiếp tục lật lại vụ án liên quan đến những người đào mộ để truy tìm cổ vật đã bị lấy đi". Đồng thời khẳng định đề xuất nói trên theo các căn cứ đã được pháp luật quy định.

Mộ cụ ông họ Huỳnh sau khi dọn dẹp, vệ sinh

> *Hiện nay, có thể vì một số lý do như chiến tranh, di dân,… nên mộ phần không có con cháu thường xuyên lui tới chăm sóc, thờ phụng hương khói. Tuy nhiên, trong nghiên cứu lăng mộ cổ, bia mộ là một thành tố quan trọng nhất của lăng mộ, chính bia mộ đã cá nhân hóa ngôi mộ và cho ngôi mộ tình trạng hộ tịch của nó. Vì vậy, không thể khẳng định các mộ này là vô chủ.*
>
> *Đồng thời, đây là những ngôi mộ cổ chứa đựng nhiều giá trị lịch sử văn hóa, văn chương, nghệ thuật, rất cần được bảo vệ và nghiên cứu. Việc đưa ra những suy đoán không có cơ sở hoặc dựa vào những chứng cớ huyễn hoặc để thay đổi nhân thân người nằm trong hai ngôi mộ này là điều không được làm.*
>
> **(Bảo tàng Quảng Nam)**

Không thể khẳng định các mộ cổ là vô chủ

Theo Sở VHTTDL Quảng Nam, liên quan đến đề xuất nói trên, năm 2023, Bảo tàng Quảng Nam đã tiến hành khảo sát kiến trúc mộ, dập và dịch các văn khắc trên bia mộ, khảo sát thông tin người dân địa phương, đặc biệt là những người cao tuổi trên địa bàn TP Tam Kỳ.

Báo cáo kết quả nghiên cứu cho thấy, hai ngôi mộ cổ của vợ chồng cụ ông họ Huỳnh, cụ bà Phan Thị ở phường An Sơn là những ngôi mộ cổ có kiểu xây dựng mang đặc trưng phong cách kiến trúc mộ ở Quảng Nam khoảng giữa thế kỷ XIX. Bia mộ hiện còn nguyên vẹn, chứa đựng thông tin trung thực về mộ chủ. Hai ngôi mộ của vợ chồng cụ ông họ Huỳnh và cụ bà Phan Thị có hai người con trai tên là Văn Dực, Văn Lập. Trên bia mỗi mộ đều có ghi bài minh bằng văn vần gồm nhiều câu thơ bốn chữ, ghi tên cùng tác giả, cho thấy được cách thể hiện của người thời xưa khi nói về người đã khuất. Từ các chứng cớ lịch sử rõ ràng được người xưa khắc tạc trên các ngôi mộ, Bảo tàng Quảng Nam đã đề xuất trả lời đề nghị của bà Nghiêm Thị Hằng về khai quật mộ cổ.

Mộ cụ bà Phan Thị

Theo đó, các văn khắc trên mộ đều cho thấy hai mộ có danh xưng, chủ nhân, quê quán, gia quyến… Hiện nay, có thể vì một số lý do như chiến tranh, di dân,… nên mộ phần không có con cháu thường xuyên lui tới chăm sóc, thờ phụng hương khói. Tuy nhiên, trong nghiên cứu lăng mộ cổ, bia mộ là một thành tố quan trọng nhất của lăng mộ, chính bia mộ đã cá nhân hóa ngôi mộ và cho ngôi mộ tình trạng hộ tịch của nó. Vì vậy, không thể khẳng định các mộ này là vô chủ. Đồng thời, đây là những ngôi mộ cổ chứa đựng nhiều giá trị lịch sử văn hóa, văn chương, nghệ thuật, rất cần được bảo vệ và nghiên cứu. Việc đưa ra những suy đoán không có cơ sở hoặc dựa vào những chứng cớ huyễn hoặc để thay đổi nhân thân người nằm trong hai ngôi mộ này là điều không được làm.

Dù ngôi mộ không có hậu duệ đang trực tiếp thờ phụng nhưng hiện đang được chính quyền và người dân địa phương bảo vệ, đặc biệt sau khi mộ bị đào phá năm 2012 thì ý thức của người dân địa phương trong việc bảo vệ khu mộ cổ là rất cao. Việc khai quật khảo cổ đối với hai ngôi mộ này cũng cần phải cân nhắc, lấy ý kiến đồng thuận các nhà khoa học, chính quyền và người dân địa phương. Khai quật mộ cổ không chỉ là công tác đào cốt để thực hiện các giám định nhân thân mà là một công trình khoa học phải tuân thủ nghiêm túc kỹ thuật xử lý khai quật khảo cổ nhằm xác định quy mô, diện tích, trắc diện các lớp đất, diễn biến về địa tầng, thổ nhưỡng, cấu trúc mộ và hình thức táng tục. Di cốt, quan tài, các di vật, các khối kiến trúc đều phải được tập hợp xử lý, bảo quản và được nghiên cứu từng bước và có phương án phục dựng hợp lý. Trong điều kiện hiện nay, Sở VHTTDL, Bảo tàng Quảng Nam đề xuất không tổ chức khai quật ngôi mộ này mà tiến hành bảo vệ kiến trúc, nghệ thuật kể cả di cốt các bậc tiền nhân ở trong khu mộ.

Ngoài ra, để bảo vệ và phát huy hiệu quả giá trị những ngôi mộ cổ trên, Bảo tàng Quảng Nam cũng đề xuất cơ quan chức năng có văn bản gửi các tộc họ trên địa bàn toàn quốc, các cơ quan chuyên môn, Hội Sử học, Trung tâm nghiên cứu và thực hành gia phả, hội Khảo cổ học,.. tiếp tục thông tin, nghiên cứu, tìm hiểu về nhân thân và hậu thế của hai ngôi mộ. Có kế hoạch quy hoạch, giải phóng mặt bằng, xây dựng bờ bao bảo vệ ngôi mộ, xây dựng phương án tu bổ kịp thời các ngôi mộ trên để ngăn chặn sự xuống cấp của các kiến trúc,…■

> *Không thống nhất với đề nghị của bà Nghiêm Thị Hằng về việc khai quật ngôi mộ cổ có minh bia năm 1850. Lý do: Qua kết quả khảo sát và dập, dịch các văn khắc trên hai bia mộ tại phường An Sơn, TP Tam Kỳ cho thấy tại hai ngôi mộ đều thể hiện đầy đủ các thông tin về họ tên, danh xưng, quê quán, phẩm hàm, chức vị, năm sinh, năm mất... Do đó, thông tin về hai ngôi mộ vô chủ và nghi là phần mộ của nữ sĩ Hồ Xuân Hương là không có căn cứ và cơ sở lịch sử, khoa học.*
>
> **(UBND tỉnh Quảng Nam)**

Bảo tồn văn hóa để phát triển du lịch bền vững

● NGUYỄN ANH

Dự kiến trong hai ngày 22-23.11, Báo *Văn Hóa* và Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi phối hợp tổ chức chương trình "Truyền thông, quảng bá du lịch Quảng Ngãi" và Hội thảo "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi".

Hội thảo dự kiến được tổ chức ngày 23.11 tại TP Quảng Ngãi nhằm thực hiện Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch". Góp phần thúc đẩy mục tiêu khôi phục, bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống; bồi dưỡng, đào tạo cán bộ văn hóa. Hỗ trợ cơ sở vật chất, trang thiết bị văn hóa cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi để nâng cao mức thụ hưởng về văn hóa cho đồng bào các dân tộc gắn với phát triển du lịch cộng đồng, trong đó ưu tiên các dân tộc rất ít người. Hỗ trợ xây dựng sản phẩm du lịch gắn với vùng đồng bào dân tộc thiểu số tại Quảng Ngãi và các tỉnh miền Trung.

Dự kiến, dưới sự chủ trì của lãnh đạo Bộ VHTTDL, lãnh đạo UBND tỉnh Quảng Ngãi, Hội thảo có sự tham gia của 150 đại biểu đại diện các Bộ, ngành, đơn vị, địa phương liên quan; các Sở, ngành, địa phương trực thuộc UBND tỉnh Quảng Ngãi, các đơn vị trực thuộc Bộ VHTTDL; các chuyên gia trong lĩnh vực văn hóa, du lịch, các nghệ nhân, các doanh nghiệp du lịch, đại diện các cơ quan thông tấn, báo chí…

Hội thảo sẽ tập trung thảo luận, làm rõ thực trạng và giải pháp của việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi cũng như khu vực miền Trung và cả nước; những khó khăn, vướng mắc trong việc thực hiện Dự án 6 ở các địa phương và đề xuất các giải pháp bảo tồn; những mô hình tiêu biểu trong bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa vùng đồng bào dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch ở các địa phương trên cả nước; xây dựng các sản phẩm du lịch đặc trưng trên cơ sở phát huy các giá trị văn hóa tiêu biểu…

Còn ngày 22.11 sẽ diễn ra Chương trình "Truyền thông, quảng bá du lịch Quảng Ngãi" và Hội nghị Liên kết, phát triển du lịch sẽ được tổ chức trên địa bàn tỉnh nhằm quảng bá điểm đến, dịch vụ du lịch, cơ hội kết nối doanh nghiệp, thu hút khách du lịch tới Quảng Ngãi. Chương trình sẽ có sự tham gia của khoảng hơn 60 đại diện các cơ quan quản lý du lịch, các hiệp hội du lịch, CLB du lịch, doanh nghiệp du lịch trên cả nước…

Theo kế hoạch, đoàn sẽ tới khảo sát Khu lưu niệm Thủ tướng Phạm Văn Đồng, tìm hiểu cuộc đời và sự nghiệp của cố Thủ tướng - một người con ưu tú của quê hương Quảng Ngãi và là học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại; tham quan làng Gò Cỏ; tham quan Nhà trưng bày văn hóa Sa Huỳnh; tham quan bãi biển Sa Huỳnh thuộc địa phận hai xã Phổ Thạnh, Phổ Châu, huyện Phổ Đức.

Các chuyên gia du lịch đánh giá, mặc dù là địa phương có nhiều lợi thế, tiềm năng để phát triển du lịch nhưng Quảng Ngãi vẫn chưa phát huy, khai thác hiệu quả. Hiện nay, cơ sở hạ tầng du lịch còn hạn chế, dịch vụ và sản phẩm du lịch chưa phong phú, nguồn nhân lực du lịch vừa thiếu, vừa yếu và đặc biệt là sự liên kết giữa các điểm đến trong khu vực còn yếu, dẫn đến khó khăn trong việc giữ chân du khách lưu lại lâu hơn.

Thời gian tới, tỉnh Quảng Ngãi cần đầu tư hạ tầng và nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch để thu hút khách và các nhà đầu tư, các doanh nghiệp du lịch. Trong đó, cải thiện cơ sở hạ tầng giao thông và dịch vụ lưu trú là rất cấp thiết để tăng khả năng tiếp cận và trải nghiệm của du khách. Đầu tư mở rộng các tuyến đường kết nối các điểm du lịch chính, phát triển các khu nghỉ dưỡng, khách sạn cao cấp, nhà hàng và các dịch vụ tiện ích sẽ là nền tảng quan trọng giúp Quảng Ngãi thu hút khách du lịch. Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cũng là yếu tố quan trọng để cải thiện chất lượng dịch vụ.

Nghiên cứu, đầu tư, phát triển sản phẩm du lịch đặc trưng và đẩy mạnh liên kết vùng. Tập trung phát triển các loại hình du lịch biển đảo, sinh thái, nghỉ dưỡng, văn hóa - lịch sử, du lịch cộng đồng, du lịch nông nghiệp, nông thôn. Xây dựng chiến lược quảng bá, xúc tiến du lịch bài bản, tập trung vào các điểm nhấn độc đáo của địa phương. Xây dựng thương hiệu "Quảng Ngãi - Thiên đường đảo Lý Sơn và di sản văn hóa Sa Huỳnh", từ đó tạo sự nhận diện thương hiệu rõ ràng, gắn liền với các điểm đến nổi bật và giá trị văn hóa đặc trưng. ■

Nghề dệt thổ cẩm làng Teng, huyện Ba Tơ — Ảnh: NGÔ THANH BÌNH

Tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021, bên cạnh việc ghi nhận những kết quả đã đạt được, cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cũng chỉ rõ một trong các nguyên nhân chính của những hạn chế, bất cập, yếu kém trên lĩnh vực văn hóa là việc thể chế hóa và tổ chức thực hiện đường lối văn hóa của Đảng còn thiếu đồng bộ, quyết liệt, hiệu quả. Cố Tổng Bí thư yêu cầu phải sớm khắc phục tình trạng chậm thể chế hóa đường lối, quan điểm, chủ trương của Đảng thành luật pháp và các chính sách cụ thể, khả thi về phát triển văn hóa, xây dựng con người; phát huy tối đa các nguồn lực từ Nhà nước và xã hội, từ trong nước và nước ngoài để phát triển văn hóa.

Chỉ đạo của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng hay Tổng Bí thư Tô Lâm đều chỉ rõ thực tế bức bối hiện nay: "Thể chế là điểm nghẽn của điểm nghẽn"! Ở lĩnh vực Văn hóa, bên cạnh những thành tựu, trong thời gian qua, thống tốt đẹp của cộng đồng 54 dân tộc anh em, đồng thời phát huy tinh thần đại đoàn kết toàn dân tộc, trong những năm qua, Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam luôn được Đảng, Nhà nước quan tâm, đầu tư. Tuy nhiên những vướng mắc về cơ

"Dưới sự lãnh đạo của Đảng; sự nỗ lực, cố gắng của cả hệ thống chính trị; sự ủng hộ, hưởng ứng của các tầng lớp nhân dân…, chúng ta đã đạt được nhiều thành tựu to lớn trong xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam. Tuy nhiên, văn hóa vẫn chưa được các cấp, các ngành nhận thức một cách sâu sắc và chưa được quan tâm đầy đủ, tương xứng với kinh tế.

Đầu tư cho văn hóa chưa đúng mức, còn dàn trải, hiệu quả chưa cao…"

(Chủ tịch Quốc hội TRẦN THANH MẪN)

việc các cơ chế, chính sách pháp luật chưa theo kịp cuộc sống đã làm nảy sinh nhiều hệ lụy. Hàng loạt thiết chế văn hóa đang "oằn mình", xuống cấp hoặc không phát huy được hiệu quả vì vướng quy định quản lý sử dụng tài sản công, hoặc không có các chính sách ưu đãi về thuế nhằm thu hút sự đóng góp của xã hội.

"Oằn mình" vì quy định quản lý tài sản công

Là mô hình đặc biệt được xây dựng với ý nghĩa nhằm bảo tồn, gìn giữ, phát huy những giá trị văn hóa truyền chế, chính sách đã khiến cho đơn vị gặp nhiều khó khăn trong việc phát huy được hết tiềm năng.

Quyết định số 39/2014/QĐ-TTg quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Ban Quản lý Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam nêu rõ: *Có cơ chế, chính sách ưu đãi đối với Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam phù hợp với điều kiện phát triển thực tế trong từng thời kỳ*. Thế nhưng, khi sửa đổi Luật Đất đai, Luật Đầu tư công và nhiều luật khác có liên quan, thì những cơ chế, chính sách ưu đãi cho những mô

THÁO GỠ ĐIỂM NGHẼN ĐỂ VĂN HÓA VƯƠN MÌNH TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

Phát biểu chỉ đạo tại phiên Khai mạc kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV ngày 21.10.2024, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh: Trong 3 điểm nghẽn lớn nhất hiện nay là thể chế, hạ tầng và nhân lực, thì thể chế là "điểm nghẽn" của "điểm nghẽn". Trong lĩnh vực Văn hóa, bên cạnh những thành tựu đạt được cũng đã xuất hiện nhiều điểm nghẽn; đòi hỏi sự chung sức, đồng lòng với nỗ lực lớn, quyết tâm cao trong việc tháo gỡ vướng mắc về cơ chế, chính sách, để văn hóa ngang hàng với kinh tế, chính trị, xã hội, sẵn sàng cho kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Bài 1: "Điểm nghẽn" của "điểm nghẽn"

● THU SÂM - BÙI HOÀI SƠN

hình đặc biệt như Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam lại bị… bỏ quên; hay như Luật đầu tư theo phương thức đối tác công tư (PPP) cũng không có danh mục dành cho các công trình văn hóa, nên "cái khó bó cái khôn"!

Trong quy hoạch chung, Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam có 2 khu vực, trong đó khu vực đầu tư công là tái hiện không gian, cảnh quan sống của 54 dân tộc Việt Nam và cơ sở hạ tầng phục vụ công tác vận hành tổ chức các hoạt động. Mặc dù chưa đầu tư xong, nhưng Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam đã đi vào vận hành hoạt động cục bộ, mỗi năm đón được khoảng trên 500.000 lượt khách, bước đầu phát huy hiệu quả. Đó là con số đáng ghi nhận cho những nỗ lực, cố gắng.

Thế nhưng, nếu khu vực này không vướng quy định về quản lý, sử dụng tài sản công thì chắc chắn sẽ tập trung được nguồn lực để hoàn thiện theo quy hoạch, phục vụ cho du khách tốt hơn. Ở khu vực được xác định thu hút đầu tư, Ban Quản lý Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam có thể đẩy mạnh công tác quảng bá, giới thiệu để hấp dẫn các nhà đầu tư bằng nguồn vốn ngoài ngân sách; hoàn thiện tổng thể theo quy hoạch với nhiều loại hình hoạt động đa dạng, quy mô lớn. Nhưng cái vướng lại chính là cơ chế, chính sách đặc thù khuyến khích thu hút các doanh nghiệp đầu tư vào các dự án văn hóa, du lịch. Vì thế, mong muốn lớn nhất của Ban Quản lý Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam là những "điểm nghẽn" sớm được tháo gỡ để phát triển như kỳ vọng.

Trên thực tế, điểm nghẽn về thể chế không phải là câu chuyện riêng của đơn vị này. NSND Xuân Bắc, khi còn là Giám đốc Nhà hát Kịch Việt Nam, từng chia sẻ: "Nhà hát có chủ trương liên doanh, liên kết trong khai thác mặt bằng, tuy nhiên, vì áp giá thuê quá cao nên khó thu hút nhà đầu tư".

Hay như Khu Liên hợp thể thao quốc gia Mỹ Đình, từng được xem là niềm tự hào của thể thao Việt Nam trong khu vực Đông Nam Á, và đây cũng là nơi tổ chức nhiều sự kiện chính trị, văn hóa quan trọng, thế nhưng sau hơn 20 năm đưa vào sử dụng, những vướng mắc, bất cập trong quy định về quản lý, sử dụng tài sản công đã khiến nơi này trở thành "điểm nóng", ngồi trên "mỏ vàng" mà không thể khai thác được dẫn đến tình trạng nhiều hạng mục xuống cấp, thậm chí có thời điểm còn không đủ kinh phí để duy trì đội ngũ dọn vệ sinh. Từ niềm tự hào, Mỹ Đình giờ đây trở nên cũ kỹ, xuống cấp.

Nhìn sang láng giềng Campuchia, hệ thống khu phức hợp thể thao của nước bạn hiện đại, trong đó có Sân vận động Morodok Techcho với 60.000 chỗ ngồi, mặt cỏ tự nhiên rất đẹp. Trên thực tế, những sân vận động nổi tiếng thế giới như: Stade de France (Pháp), Wembley (Anh), Allianz Arena (Đức)... đều tiến hành hàng loạt các hoạt động dịch vụ đáp ứng nhu cầu của du khách tham quan, và việc này đã mang lại nguồn thu lớn để phục vụ cho đội bóng và duy tu bảo dưỡng.

Thể chế văn hóa còn chậm đổi mới

Vướng mắc về cơ chế, chính sách đã khiến Khu Liên hợp thể thao quốc gia Mỹ Đình chưa thu hút được đầu tư, khai thác chưa hiệu quả, dẫn đến lãng phí nguồn lực. Nếu nơi đây được mở rộng đầu tư theo phương thức đối tác công tư (PPP); điều chỉnh, bổ sung một số văn bản quy phạm pháp luật liên quan; tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách phát triển hệ thống thiết chế văn hóa, thể thao đặc thù phù hợp, nhằm huy động, bố trí nguồn lực tài chính để phát triển, thì chắc chắn sẽ được vận hành một cách hiệu quả…

Phát biểu chỉ đạo trong phiên Khai mạc kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh: "Thể chế là điểm nghẽn của điểm nghẽn" (Ảnh: QUỐC HỘI)

Bên cạnh đó, nếu có cơ chế quản lý, tự chủ; cho phép đổi mới phương thức tổ chức, quản lý và nâng cấp chất lượng hoạt động của đơn vị sự nghiệp công lập thuộc lĩnh vực văn hóa, thể thao phù hợp với tình hình thực tế, thì chắc chắn Khu Liên hợp thể thao quốc gia và các thiết chế văn hóa, thể thao ở Trung ương, các tỉnh, thành phố sẽ khắc phục được tình trạng bất cập như hiện nay. Từ đó sẽ có cơ sở kêu gọi nhà đầu tư cho các dự án, công trình đã được phê duyệt; đồng thời, việc quản trị vận hành và khai thác dịch vụ công sẽ hiệu quả, có được những công trình thể thao hiện đại, nâng lên tầm cao mới, giảm bớt gánh nặng cho ngân sách Nhà nước...

Từ những ví dụ trên, có thể thấy rằng, các cơ chế, chính sách nhằm phát triển hệ thống thiết chế văn hóa vẫn chưa tương xứng với sự phát triển kinh tế - xã hội và nhu cầu hưởng thụ văn hóa, tinh thần của nhân dân. Từ đó dẫn đến hệ thống thiết chế văn hóa còn thiếu, hoạt động kém hiệu quả, lãng phí.

Hay trong lĩnh vực Di sản văn hóa, sau 23 năm thực hiện Luật Di sản văn hóa 2001 và 15 năm thực hiện Luật Di sản văn hóa sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa 2009, đến nay đã lỗi thời, không phù hợp và theo kịp thực tiễn. Phát biểu trong phiên thảo luận của Quốc hội về Dự thảo Luật, đại biểu Thượng tọa Thích Đức Thiện bày tỏ: Theo thống kê, cả nước hiện có khoảng hơn 40.000 di tích vật thể, 70.000 di sản văn hóa phi vật thể, 15 di sản văn hóa được UNESCO ghi danh và 9 di sản tư liệu. Đây vừa là niềm tự hào của dân tộc, vừa là nguồn lực thúc đẩy phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội. Dù đã được Nhà nước quan tâm đầu tư, nhưng nguồn kinh phí hỗ trợ cho công tác bảo tồn, tu bổ, tôn tạo còn rất thấp so với yêu cầu thực tế, trong khi các di tích, di sản đang xuống cấp theo thời gian cần được bảo tồn, tôn tạo. Nêu ví dụ đau xót từ sự xuống cấp trầm trọng, có nguy cơ sụp đổ nếu không có giải pháp bảo vệ kịp thời của Phật viện Đồng Dương (huyện Thăng Bình, tỉnh Quảng Nam), Thượng tọa Thích Đức Thiện mong muốn Dự án Luật Di sản (sửa đổi) đang trình Quốc hội tại kỳ họp này sớm được thông qua và đi vào thực tế, nhất là bổ sung quy định về Quỹ bảo tồn di sản văn hóa, nhằm tháo gỡ vướng mắc, kêu gọi được sự đóng góp của xã hội để các di sản ngàn năm của cha ông được trường tồn theo thời gian.

Dù Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam rất nỗ lực trong việc tổ chức nhiều hoạt động hấp dẫn du khách, nhưng lại thiếu hệ thống lưu trú đảm bảo điều kiện do vướng mắc về cơ chế, chính sách (Ảnh: Đồng bào dân tộc Tày tái hiện Tết cổ truyền tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam)

(Còn tiếp)

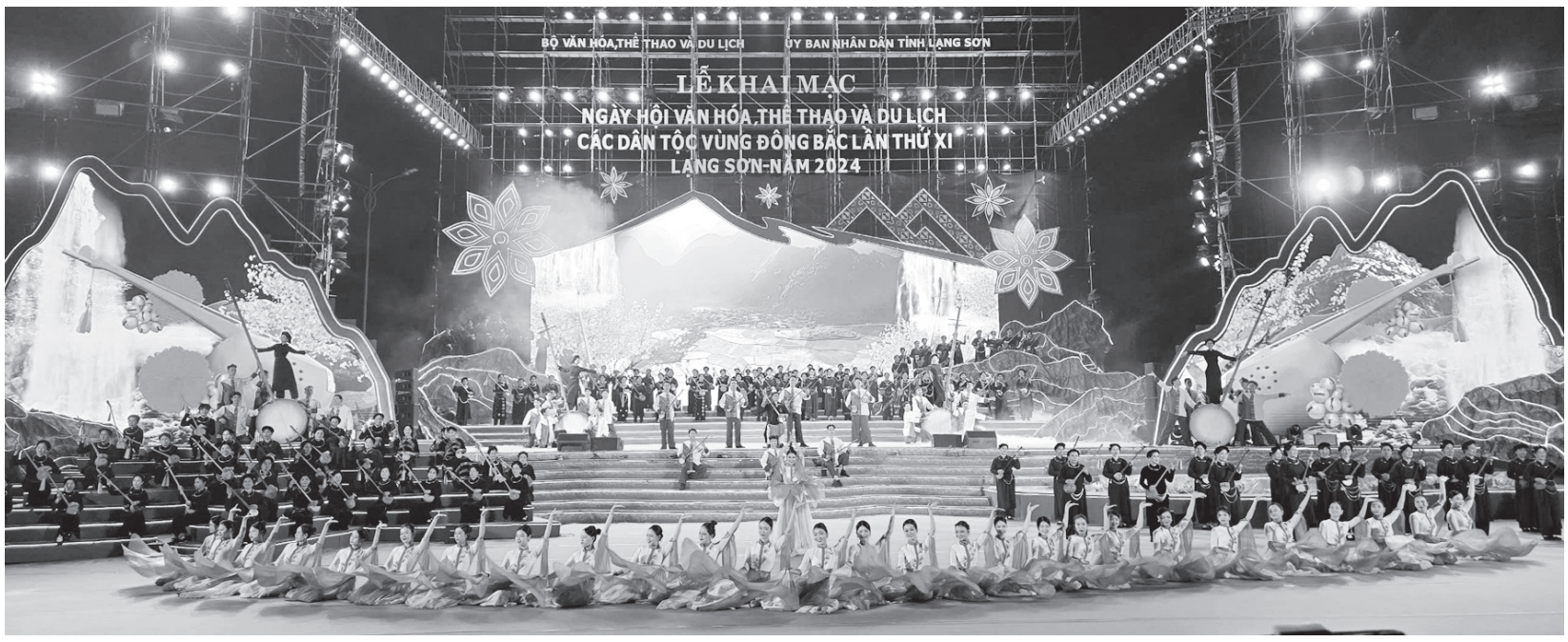
NGÀY HỘI VHTTDL CÁC DÂN TỘC VÙNG ĐÔNG BẮC LẦN THỨ XI TẠI TỈNH LẠNG SƠN, NĂM 2024:

Đoàn kết, tỏa sáng, nỗ lực trong kỷ nguyên mới

ĐÌNH TOÁN - HUY AN; ảnh: TUẤN MINH

Thành phố Lạng Sơn trong những ngày này như đang làm nên sự xao xuyến đối với người dân, du khách bởi không khí vui tươi, phấn khởi của Ngày hội VHTTDL các dân tộc vùng Đông Bắc lần thứ XI năm 2024.

Sự xao xuyến ấy đến từ lòng mến khách của đồng bào các dân tộc vùng Đông Bắc khi chào đón người dân, du khách đến tham dự Ngày hội. Đặc biệt, đó còn là ấn tượng về một Lễ khai mạc Ngày hội diễn ra vào tối 2.11 đã mang đậm tinh thần đại đoàn kết của đồng bào các dân tộc vùng Đông Bắc khi tay nắm bàn tay, cùng nhau quảng bá những giá trị văn hóa độc đáo của dân tộc mình đến với công chúng.

Lễ khai mạc Ngày hội đậm tình đoàn kết của đồng bào các dân tộc

Đông Bắc - Tự hào và tỏa sáng

Dự buổi lễ có Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Chủ tịch Ủy ban TƯ MTTQ Việt Nam Đỗ Văn Chiến; Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng; Thứ trưởng Bộ VHTTDL, Trưởng ban Chỉ đạo Ngày hội Trịnh Thị Thủy cùng đại diện các Ban, Bộ, ngành Trung ương và địa phương...

Phát biểu tại Lễ khai mạc Ngày hội, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, Đông Bắc có vị trí chiến lược đặc biệt quan trọng về chính trị, kinh tế và an ninh quốc phòng của đất nước. Đây cũng là nơi sinh sống của đồng bào các DTTS với kho tàng văn hóa phong phú, đa dạng, gắn liền với quá trình đấu tranh dựng nước, giữ nước hào hùng của dân tộc Việt Nam. Trong chiến lược phát triển đất nước, vùng DTTS nói chung, vùng Đông Bắc nói riêng luôn được Đảng, Nhà nước quan tâm, ban hành nhiều chủ trương, chính sách trong ưu tiên bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa gắn với phát triển kinh tế, xã hội.

Chủ tịch Ủy ban TƯ MTTQ Việt Nam Đỗ Văn Chiến, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng và các đại biểu dự Lễ khai mạc Ngày hội

Chính vì vậy, những năm qua, các tỉnh vùng Đông Bắc đã quan tâm, đầu tư xây dựng các công trình hạ tầng kinh tế, xã hội, các thiết chế văn hóa, thể thao để góp phần giữ gìn, bảo vệ, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc. Đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân ngày càng được nâng lên. Trong bối cảnh đất nước đang hội nhập sâu rộng, các giá trị văn hóa tốt đẹp đã và đang được đồng bào các dân tộc vùng Đông Bắc bảo tồn, phát huy, tạo thành nguồn lực, là động lực quan trọng để các dân tộc vùng Đông Bắc vượt qua khó khăn, từng bước vươn lên. Bộ trưởng cũng khẳng định, nhận thức sâu sắc vai trò của văn hóa đối với sự phát triển bền vững đất nước, Bộ VHTTDL đã bám sát các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tích cực phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương triển khai nhiều hoạt động, chương trình nhằm bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa các dân tộc. Việc tổ chức Ngày hội lần này là minh chứng cụ thể trong việc triển khai, thực hiện các quan điểm, nhiệm vụ, Nghị quyết của Đảng đã đề ra. Trong đó, tập trung bảo tồn, phát huy các di sản văn hóa đặc sắc của các dân tộc nói chung, đồng bào dân tộc vùng Đông Bắc nói riêng; góp phần quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam; tạo nên sức mạnh nội sinh cho dân tộc nhằm hiện thực hóa khát vọng vì một Việt Nam hùng cường.

Chủ tịch Ủy ban TƯ MTTQ Việt Nam Đỗ Văn Chiến, Bí thư Tỉnh ủy Lạng Sơn Nguyễn Quốc Đoàn tặng Bằng khen của Ủy ban TƯ MTTQ Việt Nam cho đại diện các đoàn tham dự Ngày hội

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết thêm, tiếp nối thành công của 10 kỳ Ngày hội đã tổ chức, Ngày hội VHTTDL các dân tộc vùng Đông Bắc lần thứ XI với nhiều chương trình hấp dẫn góp phần giới thiệu, quảng bá các giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc vùng Đông Bắc tới bạn bè trong nước và du khách quốc tế. Đến với Ngày hội, người dân, du khách được hòa mình vào không gian đậm chất văn hóa miền Đông Bắc; tham gia, trải nghiệm các hoạt động như liên hoan văn nghệ quần chúng; trình diễn trang phục truyền thống các dân tộc; trình diễn, giới thiệu trích đoạn lễ hội, nghi thức sinh hoạt văn hóa; hoạt động thể thao và các trò chơi dân gian… Cùng với đó là những hoạt động xúc tiến, quảng bá du lịch như hội thảo khoa học *Du lịch văn hóa vùng Đông Bắc - Khơi nguồn và phát triển*… Đặc biệt, Ngày hội là dịp để các nghệ nhân, diễn viên, VĐV quần chúng các dân tộc tham gia giao lưu, trao đổi kinh nghiệm, nâng cao ý thức, trách nhiệm trong việc xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước.

Với chủ đề "Văn hóa vùng Đông Bắc - Bản sắc, hội nhập và vươn xa", do các chủ thể văn hóa tự giới thiệu và trình diễn, Bộ trưởng tin tưởng Ngày hội sẽ phát huy tinh thần đoàn kết, chia sẻ yêu thương, cùng giúp đỡ nhau vượt qua mọi khó khăn, khắc phục hậu quả do ảnh hưởng của thiên tai, nhanh chóng xây dựng lại cuộc sống yên bình, ổn định và phát triển. "Những thành tựu về văn hóa được tạo dựng qua nhiều thế hệ sẽ còn được nối tiếp, vun đắp và tô đậm hơn theo dòng chảy của lịch sử. Đó cũng là minh chứng hùng hồn cho tinh thần đại đoàn kết, ý chí bất khuất, khát vọng vươn lên của các dân tộc Việt Nam nói chung, người dân vùng Đông Bắc nói riêng. Từ đó, tạo tiền đề, nền tảng vững chắc

để các tỉnh vùng Đông Bắc cùng cả nước nỗ lực hơn nữa trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc", Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng khẳng định.

Đoàn kết để giữ gìn bản sắc văn hóa

Đông Bắc là một trong bảy vùng văn hóa lớn của Việt Nam. Nơi đây có núi non kì vĩ, phong cảnh hữu tình nên thơ, là nơi sinh sống của nhiều dân tộc khác nhau. Chính sự đa dạng tộc người đã làm phong phú về bản sắc văn hóa, với nhiều đặc trưng văn hóa vật thể và phi vật thể. Trên tinh thần tôn trọng những giá trị văn hóa nguyên gốc, để chủ thể văn hóa tự giới thiệu về văn hóa dân tộc mình, Ngày hội đã giúp du khách được "chạm" vào kho tàng văn hóa của các dân tộc vùng Đông Bắc; cảm nhận sự tinh tế, sâu sắc của văn hóa, con người nơi đây.

Mang đến Ngày hội bài Mo và bài Sli của người Nùng Cháo, nghệ nhân Hà Thị Biên (CLB hát then xã Thụy Hùng, huyện Cao Lộc, Lạng Sơn) chia sẻ: "Những bài Mo, bài Sli là niềm tự hào trong văn hóa của người Nùng Cháo chúng tôi, chứa đựng nhiều ý nghĩa, biểu tượng văn hóa sâu sắc. Các tiết mục được chúng tôi lựa chọn trình diễn tại Ngày hội đều thể hiện quan niệm về đạo đức, những giá trị nhân bản, hướng thiện, truyền tải tri thức dân gian; góp phần giáo dục, bảo lưu, trao truyền ý thức về cội nguồn, sự tôn kính, lòng biết ơn ông bà, tổ tiên". Bà Hà Thị Biên cũng bộc bạch, do đại dịch Covid-19, đồng bào các dân tộc vùng Đông Bắc đã phải chờ đợi thêm ba năm để được về với xứ Lạng; cùng nhau quảng bá văn hóa, thúc đẩy phát triển du lịch vùng. Không chỉ dừng lại ở quảng bá, tôn vinh những giá trị văn hóa, đồng bào các dân tộc còn mong muốn đây sẽ là dịp để trao truyền lại bản sắc văn hóa dân tộc cho thế hệ con cháu.

Với nghệ nhân Hoàng Thị Sơn (dân tộc Sán Chỉ, Bắc Giang) thì chia sẻ: "Chúng tôi rất vinh dự khi được đóng góp vào sự thành công của Ngày hội. Trên hết, đồng bào các dân tộc mong muốn được lan tỏa tinh thần đại đoàn kết, hữu nghị giữa các địa phương để giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc". Nghẹn ngào khi nhắc về những người đồng bào phải chịu những mất mát to lớn sau đợt thiên tai vừa qua, nghệ nhân Hoàng Thị Sơn mong muốn thông qua Ngày hội, tất cả sẽ cùng nhau vượt qua đau thương, khó khăn để nỗ lực đóng góp vào sự phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của đất nước. Nữ nghệ nhân cũng khẳng định, việc tổ chức Ngày hội VHTTDL các dân tộc vùng Đông Bắc đã thể hiện sự quan tâm của Đảng, Nhà nước với công tác dân tộc cũng như bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đất nước.

Đến với xứ Lạng dịp này, chị Nguyễn Thị Quỳnh Hương (Hà Nội) thể hiện sự phấn khởi khi được đặt chân đến mảnh đất giàu truyền thống văn hóa, lịch sử. Chị Quỳnh Hương cho hay: "Văn hóa của cộng đồng các dân tộc vùng Đông Bắc đã làm cho những du khách như chúng tôi thật sự say đắm. Đến với Ngày hội, chúng tôi ngoài việc được hòa mình vào không gian mang đậm màu sắc văn hóa còn muốn thể hiện sự sẻ chia với đồng bào sau những khó khăn mà họ đã trải qua". ■

"Những thành tựu về văn hóa được tạo dựng qua nhiều thế hệ sẽ còn được nối tiếp, vun đắp và tô đậm hơn theo dòng chảy của lịch sử. Đó cũng là minh chứng hùng hồn cho tinh thần đại đoàn kết, ý chí bất khuất, khát vọng vươn lên của các dân tộc Việt Nam nói chung, người dân vùng Đông Bắc nói riêng.

Từ đó, tạo tiền đề, nền tảng vững chắc để các tỉnh vùng Đông Bắc cùng cả nước nỗ lực hơn nữa trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc."

(Bộ trưởng NGUYỄN VĂN HÙNG)

Tiết mục nghệ thuật ấn tượng tại Lễ khai mạc

Khơi nguồn và phát triển du lịch văn hóa vùng Đông Bắc

Ngày 3.11, trong khuôn khổ Ngày hội VHTTDL vùng Đông Bắc lần thứ XI đã diễn ra hội thảo khoa học "Du lịch văn hóa vùng Đông Bắc - Khơi nguồn và phát triển". Tại hội thảo, các đại biểu đã thảo luận, trao đổi về thực trạng phát triển du lịch vùng Đông Bắc, trong đó các tham luận nhấn mạnh các vấn đề về môi trường và tài nguyên thiên nhiên trong phát triển du lịch; phát triển các sản phẩm du lịch đặc trưng vùng Đông Bắc; phát triển các chương trình du lịch văn hóa truyền thống và các sản phẩm du lịch cộng đồng, du lịch trải nghiệm đời sống văn hóa vùng Đông Bắc.

Đồng thời, đề cập một số giải pháp đào tạo và phát triển nguồn nhân lực, nâng cao năng lực cho đội ngũ hướng dẫn viên và nhân viên ngành du lịch, đáp ứng nhu cầu phát triển du lịch văn hóa. Bên cạnh đó, ứng dụng công nghệ, chuyển đổi số hỗ trợ nâng cao trải nghiệm, quảng bá và quản lý du lịch văn hóa... Theo các đại biểu, việc liên kết và hợp tác phát triển du lịch giữa các tỉnh trong vùng Đông Bắc có ý nghĩa quan trọng nhằm phát huy được các lợi thế so sánh của địa phương về tiềm năng và nguồn lực phát triển. Bổ sung, khắc phục cho nhau những hạn chế trong phát triển du lịch thông qua tính liên kết hợp tác sẽ làm phong phú và đa dạng các sản phẩm du lịch, tạo ra những sản phẩm du lịch mang tính đặc trưng có chất lượng cao. Từ đó, tăng cường khả năng cạnh tranh và những lợi thế trong phát triển du lịch không chỉ riêng cho một tỉnh mà cho cả toàn vùng.

Điều tra tài nguyên du lịch cần thực hiện toàn diện, bài bản, chi tiết

P.V

Cuối tuần qua tại TP Vũng Tàu, Bộ VHTTDL phối hợp với UBND tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu tổ chức Hội nghị triển khai điều tra tài nguyên du lịch năm 2024. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong và Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu Lê Ngọc Khánh chủ trì hội nghị.

Thứ trưởng Hồ An Phong cho biết, Việt Nam được ban tặng nguồn tài nguyên tự nhiên và văn hóa đa dạng và hấp dẫn với nhiều danh lam thắng cảnh, di tích và văn hóa lễ hội. Cả nước có hơn 40.000 di tích và gần 70.000 di sản văn hóa phi vật thể đã được kiểm kê. Trong đó, có 32 di sản được UNESCO ghi danh; 128 di tích quốc gia đặc biệt được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng; 3.621 di tích quốc gia; 11.232 di tích cấp tỉnh; 534 di sản văn hóa phi vật thể được đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Bên cạnh đó, Việt Nam còn sở hữu bờ biển dài 3.260 km với 125 bãi tắm biển, 7.966 lễ hội, 34 vườn quốc gia và trên 1.000 hang động, công viên địa chất, khu dự trữ sinh quyển... Tài nguyên du lịch của Việt Nam phong phú, đa dạng nhưng đến nay chưa được điều tra, đánh giá phân loại bài bản, thống nhất, triệt để.

Thứ trưởng Hồ An Phong phát biểu tại Hội nghị

Thứ trưởng Hồ An Phong nhấn mạnh, công tác điều tra tài nguyên du lịch là nhiệm vụ quan trọng có phạm vi triển khai rộng lớn trên cả nước. Do đó, cần triển khai toàn diện, thực hiện bài bản và chi tiết đến từng địa bàn, từng loại tài nguyên để làm cơ sở dữ liệu sử dụng lâu dài. Việc tổ chức điều tra tài nguyên du lịch nhằm hình thành hệ thống cơ sở dữ liệu tài nguyên du lịch, phục vụ công tác quản lý, lập quy hoạch, phát triển sản phẩm du lịch và các khu, điểm du lịch trên phạm vi cả nước. Trong khuôn khổ hội nghị, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam đã triển khai kế hoạch tổng thể điều tra tài nguyên du lịch, gồm: Đối tượng, bộ tiêu chí đánh giá, phạm vi, phương án, thời gian tiến hành điều tra… Các đại biểu tham dự đã thảo luận những vấn đề như: Danh mục tài nguyên, mẫu biểu điều tra; cách thức, lộ trình thực hiện...; đồng thời đề nghị cần có văn bản hướng dẫn thống nhất về khung kinh phí, quy trình thực hiện áp dụng chung để các tỉnh có căn cứ lập kế hoạch tham mưu UBND tỉnh phê duyệt làm căn cứ pháp lý…

Trước đó, Sở Du lịch tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu chủ trì khảo sát thực địa tài nguyên du lịch tại các điểm đến trên địa bàn gồm: Khu di tích lịch sử văn hóa Dinh Cô, Khu di tích lịch sử căn cứ Minh Đạm và suối khoáng nóng Bình Châu. Đoàn khảo sát tập trung vào 3 nhóm chỉ tiêu chính gồm: Thông tin chung về tài nguyên du lịch; hiện trạng khai thác và sử dụng tài nguyên du lịch; đặc điểm, tính chất, giá trị của tài nguyên du lịch. Việc khảo sát thực địa các điểm đến là bước thí điểm nhằm đánh giá bộ tiêu chí, phương án, các yêu cầu thông tin mang tính kỹ thuật, quy trình thu thập thông tin, phân loại tài nguyên… ■

LIÊN HOAN CẢI LƯƠNG TOÀN QUỐC 2024:

Tình yêu nghệ thuật truyền thống luôn cháy bỏng

● **Bài, ảnh: BÌNH THỦY**

Liên hoan Cải lương toàn quốc 2024 đi qua gần nửa chặng đường với 15 trong tổng số 33 vở đã diễn thi. Vẫn còn sớm để đánh giá chất lượng toàn Liên hoan, nhưng nhìn từ không khí những ngày qua có thể nhận định, sự kiện đã tạo ra được một sân chơi nghệ thuật lành mạnh, chuyên nghiệp, phần nào thỏa lòng người mộ điệu; cùng với đó, vẫn còn những kỳ vọng, trăn trở của giới nghề…

Người mang chín án tử **khắc họa hình tượng Tả quân Lê Văn Duyệt - một trong các vở diễn đề tài sử Việt tham gia Liên hoan**

Đề tài lịch sử và cách mạng chiếm ưu thế

Theo ông Trần Hướng Dương, Phó Cục trưởng Cục nghệ thuật biểu diễn (Bộ VHTTDL), Trưởng BTC Liên hoan, ngoài các nhà hát, đoàn nghệ thuật, sự tham gia của các hội văn học nghệ thuật, hội văn nghệ dân gian, trung tâm văn hóa nghệ thuật và gần 10 đơn vị ngoài công lập (năm 2021 có 7 đơn vị) đã mang đến cho Liên hoan sự tưng bừng và những sắc màu đa dạng.

Năm nay, tuồng sử và đề tài cách mạng chiếm ưu thế, bên cạnh đó cũng có những vở khai thác mảng xã hội đương đại, gắn với cuộc sống, đặc biệt, khá nhiều vở dựng mới. Đáng chú ý, một số đơn vị công lập tham gia từ 2-3 vở, như Nhà hát Cải lương Trần Hữu Trang (*Khúc tráng ca thành Gia Định* và *San hô đỏ)*; Nhà hát Nghệ thuật Đồng Nai (*Đồng chí* và *Ánh nhật nguyệt*); Nhà hát Cải lương Hà Nội (*Sóng dậy giữa vương triều, Xuân Hương nữ sĩ, Muôn dặm vì chồng)*…

Được xem là cái nôi của loại hình nghệ thuật Cải lương, các đơn vị thuộc khu vực ĐBSCL vẫn luôn thu hút sự quan tâm của giới mộ điệu. Nhiều đơn vị đầu tư vở mới, lực lượng diễn viên trẻ, có sắc vóc, hứa hẹn cống hiến những màn diễn đỉnh cao. Có thể kể đến Nhà hát Tây Đô (TP Cần Thơ) với vở *Chất ngọc - Cầm Thi giang*; Đoàn Nghệ thuật Cải lương Long An với *Người con của rừng tràm*; Đoàn Cải lương Hương Tràm - Cà Mau: *Hào quang và bóng tối;* Nhà hát Cao Văn Lầu: *Sáng mãi vầng nhật nguyệt*; Trung tâm Văn hóa Nghệ thuật Đồng Tháp: *Sau lưng thềm nắng*; Trung tâm Văn hóa Nghệ thuật tỉnh Vĩnh Long: *Khi dòng sông nổi giận*; Hội Sân khấu tỉnh Bạc Liêu: *Trước bình minh*; Hội Văn nghệ dân gian tỉnh Bạc Liêu: *Giọt máu oan cừu*; Hội Văn học nghệ thuật tỉnh Kiên Giang: *Đời hoa Rumdul*…

Cùng với đó, các đơn vị ngoài công lập cũng góp phần làm cho Liên hoan "xôm tụ" khi tham gia gần 10 vở diễn: Sân khấu Sen Việt với *Tây Sơn nữ tướng*; Công ty Thiên Long: *Hào kiệt Lam Sơn*; Công ty Song Việt: *Người ven đô*; Công ty Giải trí We: *Người mang chín án tử*; Công ty Bảo Sơn: *Truyền tích Cổ Loa xưa*; Công ty Giải trí Vũ Luân: *Anh hùng đất phương Nam*; Công ty Hồng Lạc Xuân: *Lưu vong (Khí tiết một trung thần)*…

Vở *Người con của rừng tràm* được Đoàn Nghệ thuật Cải lương Long An dàn dựng mới hoàn toàn trong năm 2024 với nội dung xoay quanh hình tượng người chiến sĩ cách mạng trong kháng chiến chống Pháp. Tác phẩm lấy ý tưởng từ nhân vật lịch sử Trương Văn Bang và chiến thắng Láng Le - Bàu Cò. Ông từng là Bí thư Xứ ủy Nam Kỳ, thuộc lớp cán bộ lãnh đạo kỳ cựu, có nhiều công "khai sơn phá thạch" cho sự nghiệp cách mạng ở Long An và Nam Bộ. Vở diễn do NSND Triệu Trung Kiên chuyển thể Cải lương; NSND Triệu Trung Kiên và NSND Hồ Ngọc Trinh đồng đạo diễn.

> *"Qua Liên hoan Cải lương toàn quốc 2024, các cấp quản lý và những người làm văn hóa cần nhìn lại một cách tổng quan, đặc biệt là chính sách, chế độ để kịp thời điều chỉnh, nhanh chóng củng cố lại những mặt còn hạn chế, làm cho đời sống sân khấu ngày càng tốt hơn, đáp ứng yêu cầu xã hội…"*
>
> **(NSND TRẦN NGỌC GIÀU, Chủ tịch Hội Sân khấu TP.HCM)**

Cánh đồng bất khuất (tác giả NSƯT Huỳnh Anh; đạo diễn Võ Huỳnh Mơ) của Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Tiền Giang tái hiện câu chuyện về 3 chiến sĩ anh hùng: Nguyễn Văn Đừng, Đỗ Văn Trạch (bí danh Công) và Lê Văn Toản (Hùng) thuộc Đại đội 1, Tiểu đoàn 261, đã ôm mìn chặn đánh xe tăng địch trong trận Ấp Bắc hào hùng, bẻ gãy chiến thuật "trực thăng vận và thiết xa vận" của đế quốc Mỹ, lập nên chiến công vang dội ngày 2.1.1963.

Vở diễn khai thác đề tài lịch sử đáng chú ý là *Người mang chín án tử* (đạo diễn NSƯT Hoa Hạ) của Công ty Giải trí WE. Vai chính Tả quân Lê Văn Duyệt do nghệ sĩ trẻ Hoàng Hải đảm trách, cùng sự tham gia của NSƯT Võ Minh Lâm - kép đẹp của sân khấu Cải lương hiện nay, hứa hẹn mang đến những sắc màu tươi mới cho Liên hoan.

Sân khấu Sen Việt dựng vở *Tây Sơn nữ tướng,* khắc họa hình ảnh "sống anh hùng, chết oanh liệt" của nữ danh tướng Bùi Thị Xuân. Đạo diễn, NSƯT Lê Nguyên Đạt cho biết, đây là vở diễn lịch sử, mang tầm vóc lớn, từng giành HCV ở thể các loại Chèo, Bài chòi, Tuồng… "Lần đầu tiên dựng Cải lương, chúng tôi cũng nhiều áp lực nếu không đạt hiệu quả như các thể loại trước đó. Trình thức lịch sử đòi hỏi tính mạnh mẽ, ngoan cường và tính hình tượng rất lớn, để làm sao người xem thấy được đề tài này cũng rất hấp dẫn, thú vị. Trước đây chúng ta ngại dựng vở sử, tuy nhiên, nếu có nhiều người lan tỏa thì sẽ truyền cảm hứng để các nghệ sĩ tiếp sau cùng làm", NSƯT Lê Nguyên Đạt chia sẻ.

Còn thiếu sức "nóng"

Liên hoan Cải lương toàn quốc năm 2024 đến thời điểm này đã xuất hiện nhiều vở có chất lượng, chủ đề, tư tưởng rõ ràng, đề tài đa dạng, phong phú, từ lịch sử dựng nước, giữ nước đến công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Nhiều vở mang đậm bản sắc văn hóa vùng miền; ngợi ca lịch sử hào hùng, những tấm gương tiêu biểu, phản ánh đời sống sinh hoạt cùng những phong tục tập quán tốt đẹp, khơi dậy niềm tự hào và tình yêu quê hương, đất nước trong mỗi người.

Cảnh trong vở *Trước bình minh* của Hội Sân khấu tỉnh Bạc Liêu

Tuy nhiên, bên cạnh những mặt tích cực thì vẫn còn một số vở chưa được quan tâm một cách nghiêm túc. Một số nghệ sĩ không hợp vai, chưa thể hiện được hình tượng nhân vật khiến cho vở diễn thiếu sức thuyết phục, thậm chí ảnh hưởng đến đặc thù nhân vật đã được định hình, xây dựng từ xưa…

Theo giới nghề, Liên hoan lần này nhờ sự hiện diện của những nhà viết kịch thực sự uy tín trong loại kịch hát dân tộc, cộng với việc sử dụng một cách linh hoạt, chuẩn xác hệ thống bài bản Cải lương và các thể điệu lý dân ca Nam Bộ… đã tạo ra nhiều đất cho nghệ sĩ "trổ giọng, phô tài".

Các đạo diễn cũng đang tiếp tục khẳng định tài năng của mình thông qua những vở diễn thăng hoa về cảm xúc, nội dung sâu sắc, chất lượng nghệ thuật đỉnh cao, có giá trị về mặt tư tưởng.

Tuy nhiên, trước hiện thực của sân khấu trong tình hình hiện nay, đội ngũ tác giả và đạo diễn sân khấu Cải lương cần phải tiếp cận đời sống xã hội với tâm thức và cách thể hiện khác lạ hơn để có thể chuyển tải sức nặng của cuộc sống đương đại vào những tác phẩm mang tầm vóc mới, đáp ứng sự chờ mong của người hâm mộ cả nước.

Một điều khiến Liên hoan có vẻ thiếu sức "nóng" so với mùa trước là hiệu ứng khán giả. "Có lẽ vì tình hình kinh tế khó khăn hoặc Liên hoan chưa được tuyên truyền sâu rộng, nên lượng người xem không đông như mong đợi, vì thế chưa lan tỏa mạnh mẽ đến cộng đồng khán giả mộ điệu", có nghệ sĩ tâm tư.

Một vị lãnh đạo ngành Văn hóa phía Nam bày tỏ, dù gặp nhiều khó khăn, thử thách thì Cải lương vẫn mang trong mình sức sống mãnh liệt, các nghệ sĩ và người mộ điệu vẫn dành cho loại hình nghệ thuật truyền thống này một tình yêu thiết tha, cháy bỏng. ■

HANIFF Hanoi international film festival

NGÀY XƯA CÓ MỘT CHUYỆN TÌNH:

Liệu có "làm nên chuyện" tại HANIFF VII?

● **PHƯƠNG ANH; ảnh: ĐOÀN PHIM CUNG CẤP**

Chính thức ra mắt tại các cụm rạp trên toàn quốc từ ngày 1.11, *Ngày xưa có một chuyện tình* đã nhận về nhiều lời khen ngợi từ giới nghề và công chúng yêu điện ảnh. Với màu sắc nhẹ nhàng, trong trẻo và những giá trị về tình yêu mà thế hệ nào cũng có thể đón nhận, đây cũng là tác phẩm duy nhất của Việt Nam tham gia tranh giải ở hạng mục Phim dài dự thi tại LHP quốc tế Hà Nội lần thứ VII…

Được lựa chọn chiếu khai mạc ở HANIFF năm nay, *Ngày xưa có một chuyện tình* đang được kỳ vọng sẽ "làm nên chuyện" tại kỳ LHP quy mô lớn này.

Xứng đáng có nhiều khán giả

Đạo diễn Trịnh Đình Lê Minh chia sẻ: "*Ngày xưa có một chuyện tình* mang phong vị rất riêng của nhà văn Nguyễn Nhật Ánh. Tiếp xúc với một phân các tác phẩm, tôi nhận thấy bên cạnh sự khai thác tinh tế về những rung động ở tuổi mới lớn, nhà văn còn đi sâu vào những lựa chọn và sự trưởng thành trong tình yêu".

Theo đạo diễn, dù đã có một số truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh được chuyển thể trước đó, nhưng anh tự tin sẽ mang đến không khí mới và trải nghiệm điện ảnh đặc biệt trong *Ngày xưa có một chuyện tình*. "Tôi đã hướng đến kể câu chuyện này bằng ngôn ngữ vừa trong sáng, lãng mạn nhưng cũng thật dữ dội, như dòng nước chảy qua những con suối êm đềm trước khi gập ghềnh, mạnh mẽ như thác đổ. Tôi hy vọng phim có thể khơi gợi lại những giá trị không bao giờ cũ về tình bạn, tình yêu trong bối cảnh thời gian biến động của ngày xưa và ngày hôm nay", Trịnh Đình Lê Minh bộc bạch.

Chuyện phim xoay quanh câu chuyện giữa hai chàng trai và một cô gái, trong quá trình trưởng thành, họ phải đối mặt với không ít thử thách của số phận. Ba nhân vật Vinh, Miền, Phúc đã cùng yêu, cùng bỡ ngỡ bước vào đời, va vấp và trải qua từng ngã rẽ. Được chuyển thể từ truyện dài cùng tên của nhà văn Nguyễn Nhật Ánh, xuất bản lần đầu tiên vào năm 2016 và tái bản đến 20 lần cho đến nay, *Ngày xưa có một chuyện tình* đã nhận về nhiều phản ứng tích cực của người xem. Trong bài đăng mới đây trên trang cá nhân, đạo diễn "nghìn tỉ" Trấn Thành đã dành những lời có cánh cho bộ phim: "Đã xem và xác nhận phim hay. Xứng đáng có được nhiều khán giả hơn! Phim tình cảm, nghệ thuật, rất lãng mạn. Cú twist cực kỳ thú vị… Đạo diễn kể chuyện khéo, xem thấy được tình cảm của nhân vật rất rõ ràng... Bối cảnh và DOP đỉnh, quay đẹp lắm luôn!!! Chỉnh màu cũng đẹp, rất Việt Nam, rất thơ và retro… Thành yêu phim Việt nên muốn ủng hộ và khuyến khích những người làm phim tử tế, có tâm nhưng chưa có điều kiện quảng bá bộ phim tốt hơn. Muốn khích lệ để họ tiếp tục làm ra những sản phẩm chất lượng cho điện ảnh nước nhà. Một câu chuyện đơn giản, nhẹ nhàng, có tình người với ba diễn viên rất đẹp, thật đáng để chúng ta trải nghiệm!".

Sẽ "làm nên chuyện" ở HANIFF VII?

Đúng như chia sẻ của đạo diễn Trịnh Đình Lê Minh, bộ phim trong trẻo, lãng mạn và đáng yêu này phù hợp với nhiều lứa tuổi, đối tượng. Thế hệ nghệ sĩ đi trước đánh giá phim đã làm thức dậy những hoài niệm trong trẻo về lứa tuổi thanh xuân trong mỗi người. NSƯT Chiều Xuân bày tỏ: "Câu chuyện được đạo diễn kể rất tỉ mỉ, diễn viên diễn xuất chỉn chu. Khi các bạn chọn một đề tài khó như thế này, làm sao để có thể thuyết phục khán giả, làm cho khán giả cảm động, cười, khóc, thấm đến tận tâm can những điều đau đớn trong một chuyện tình lãng mạn là điều không dễ dàng. Trên tất cả, không chỉ là chuyện tình tay ba, để ai hạnh phúc, ai đau khổ mà là khán giả có thấy được tình yêu lớn lao ở đó không, có thấy tâm hồn mình yên bình sau khi xem bộ phim không, và tôi đã thấy điều đó rất rõ!".

NSƯT Trần Lực tới xem phim cùng con gái Mỹ Anh, đạo diễn cho biết: "Phim gợi lại cho tôi những ký ức ngày xưa rất đẹp về tuổi học trò. Trong phim, các bạn diễn viên tràn đầy cảm xúc". Nhà báo Diễm Quỳnh cũng bày tỏ: "Tôi thấy tuổi trẻ của mình ngày xưa. Phim có sự đáng yêu, hồn nhiên, chân thành và rất cảm động. Nếu nói đây là câu chuyện tình yêu thì cũng đúng, có thể các bạn khán giả trẻ sẽ cảm động trước nó, nhưng tôi nghĩ những khán giả lớn tuổi sẽ quý trọng câu chuyện tình bạn và thông điệp của bộ phim nhiều hơn. Cái kết của bộ phim để lại nhiều suy ngẫm cho người xem".

Một cảnh quay lãng mạn trong "Ngày xưa có một chuyện tình"

Trưởng BTC HANIFF VII Vi Kiến Thành thông tin, *Ngày xưa có một chuyện tình* của đạo diễn Trịnh Đình Lê Minh là phim Việt duy nhất tham gia "đường đua" Phim dài dự thi tại HANIFF năm nay. Được mong đợi nhất nửa cuối năm 2024, tác phẩm có sự tham gia của các gương mặt trẻ được yêu mến như Avin Lu, Ngọc Xuân, Đỗ Nhật Hoàng, Phạm Thanh Tú, Mona Bảo Tiên, Hạo Khang, Bảo Duy, Gia Vỹ, Ngân Quỳnh, Xuân Nghị, Tấn Thi, Bá Cường, Mai Thế Hiệp, Kiều Trinh…

Đạo diễn Trịnh Đình Lê Minh trước *Ngày xưa có một chuyện tình* đã từng thực hiện *Thưa mẹ con đi* (2019), *Bằng chứng vô hình* (2020) cùng loạt phim tài liệu và phim ngắn. Vị đạo diễn sinh năm 1986 đã ghi nhiều với dấu ấn bởi cách kể chuyện riêng biệt, khéo léo lồng ghép nghệ thuật, cài cắm dụng ý trong những điều gần gũi nhất. Anh cũng đã từng đoạt nhiều giải thưởng như: Phim truyện xuất sắc nhất tại Reeling Film Festival 2020; Giải thưởng Khán giả tại Toronto Reel Asian Film Festival và Philadenphia Asia American Film Festival 2020 với *Thưa mẹ con đi*; phim *Bằng chứng vô hình* được phát hành ở hơn 10 quốc gia châu Á và mang về Giải thưởng Đạo diễn xuất sắc nhất tại LHP Việt Nam lần thứ 22…

Hiện tại, *Ngày xưa có một chuyện tình* tiếp tục khơi gợi những tò mò, liệu phim có thể làm "nên chuyện" tại HANIFF VII không, khi đây là tác phẩm duy nhất của điện ảnh Việt Nam tham dự hạng mục Phim dài dự thi? Câu trả lời vẫn còn là ẩn số, nhưng ở thời điểm hiện tại, phim đang nhận được không ít kỳ vọng từ giới nghề và công chúng. ■

Khởi động chương trình *Bước chân di sản 2*

Với mục đích đưa chương trình nghệ thuật, thời trang đến với những miền di sản của đất nước, tôn vinh giá trị văn hóa, quảng bá du lịch địa phương, *Bước chân di sản* do đạo diễn Hoàng Công Cường và siêu mẫu Hạ Vy khởi xướng được tổ chức lần đầu tiên vào năm 2022 tại Bát Tràng, Hà Nội, giới thiệu tới người xem không gian văn hóa truyền thống của làng gốm cổ bên sông…

Năm nay, *Bước chân di sản 2* với chủ đề *Hà Nội và cúc họa mi* sẽ diễn ra vào ngày 22.11 tại Nhà hát Lớn - một trong những biểu tượng kiến trúc nổi bật của Thủ đô. Nơi đây không chỉ là điểm đến văn hóa quan trọng mà còn là di sản kiến trúc nghệ thuật ấn tượng. Sẽ có 6 nhà thiết kế và thương hiệu thời trang tham gia chương trình, đó là: Thương hiệu SeveUomo, Áo dài Kenny Thái, Áo dài Quyên Nguyễn, Áo dài Hương Queen, Áo dài Ngân An và NTK Hà Trịnh. Họ sẽ mang đến những bộ sưu tập mới đậm chất nghệ thuật, tôn vinh Hà Nội và vẻ đẹp thanh lịch, hào hoa của người Tràng An.

MINH HÀ

Triển lãm ảnh *Sofia Yablonska - Hành trình xuyên thế kỷ*

Hôm nay 4.11, Đại sứ quán Ukraine tại Việt Nam phối hợp với Bảo tàng Mỹ thuật TP.HCM tổ chức khai mạc triển lãm ảnh *Sofia Yablonska - Hành trình xuyên thế kỷ nhân kỷ* niệm 32 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Ukraine - Việt Nam.

Triển lãm giới thiệu 55 tư liệu, hình ảnh được chụp và chia sẻ qua lăng kính của Sofia Yablonska, nữ nhà văn, nhiếp ảnh gia và quay phim chuyên về đề tài du lịch. Công chúng sẽ ngược dòng quá khứ để tìm hiểu về những khoảnh khắc cuộc sống, phong cảnh và con người Việt Nam giai đoạn 1930-1940. Sự đa dạng văn hóa cũng được Sofia Yablonska ghi lại qua vẻ đẹp của phụ nữ Thái, Mông, Dao Tiền và người Hà Nội xưa… Bên cạnh đó, triển lãm còn khám phá chiều sâu cảm xúc của tác giả qua những dòng chia sẻ trích từ cuốn nhật ký *Phương trời xa xôi* được bà ghi lại trong thời gian trải nghiệm nơi đây.

Triển lãm mở cửa phục vụ công chúng đến hết ngày 11.11 tại Bảo tàng Mỹ thuật TP.HCM (số 97A Phó Đức Chính, quận 1).

THÙY TRANG

Lấy văn hóa Khmer làm đòn bẩy cho du lịch

MINH THU

Với lợi thế về tài nguyên du lịch, có vị trí địa lý nằm giữa sông Tiền và sông Hậu, có nguồn tài nguyên du lịch phong phú, đa dạng đó là tiềm năng, thế mạnh, điều kiện thuận lợi để tỉnh Trà Vinh phát triển các loại hình du lịch như tìm hiểu văn hóa dân tộc Khmer, du lịch nghỉ dưỡng, du lịch miệt vườn sông nước...

Hoạt động văn hóa, văn nghệ nhân dịp Lễ hội Ok Om Bok

Thực hiện Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", tỉnh Trà Vinh đã và đang tập trung tổ chức triển khai thực hiện khảo sát, kiểm kê, sưu tầm, tư liệu hóa di sản văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số; xây dựng chính sách và hỗ trợ nghệ nhân nhân dân, nghệ nhân ưu tú người dân tộc thiểu số trong việc lưu truyền, phổ biến hình thức sinh hoạt văn hóa truyền thống và đào tạo, bồi dưỡng những người kế cận; tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống vùng đồng bào dân tộc thiểu số; tổ chức truyền dạy văn hóa phi vật thể có nguy cơ bị mai một; xây dựng nội dung, xuất bản sách, đĩa phim tư liệu về văn hóa truyền thống đồng bào dân tộc thiểu số cấp phát cho cộng đồng các dân tộc thiểu số; hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể các dân tộc thiểu số có nguy cơ mai một như lớp múa Rô băm, múa Chầm riêng chà pây; hỗ trợ đầu tư bảo tồn làng văn hóa du lịch để khai thác, xây dựng sản phẩm văn hóa đặc trưng phục vụ phát triển du lịch như bảo dưỡng, sửa chữa Làng bích họa "Không gian ký ức"; bảo dưỡng, sửa chữa bảo tồn ấp văn hóa truyền thống tiêu biểu của dân tộc Khmer tại ấp Ba Se A, xã Lương Hòa, huyện Châu Thành; hỗ trợ xây dựng tủ sách cộng đồng cho 7 xã vùng đồng bào dân tộc thiểu số; hỗ trợ đầu tư xây dựng thiết chế văn hóa, thể thao tại 59 ấp vùng đồng bào dân tộc thiểu số; hỗ trợ xây dựng mô hình bảo tàng sinh thái nhằm hướng tới phát triển cộng đồng và phát triển du lịch…

Ngoài ra tỉnh Trà Vinh đã xây dựng Đề án Làng Văn hóa - Du lịch Khmer, theo đó đầu tư phát triển điểm du lịch Ao Bà Om trở thành điểm du lịch cấp Quốc gia của vùng đồng bằng sông Cửu Long. Tỉnh Trà Vinh cũng đã ban hành chính sách hỗ trợ đầu tư du lịch tại Nghị quyết số 01/2022/NQ-HĐND, Quy định về một số chính sách hỗ trợ phát triển trong lĩnh vực du lịch trên địa bàn giai đoạn 2022-2025, trong đó hỗ trợ các cơ sở kinh doanh du lịch cộng đồng, dịch vụ lưu trú, các nhà hàng ẩm thực đặc trưng kết hợp bán đặc sản, hàng lưu niệm gắn với văn hóa truyền thống dân tộc Khmer trên địa bàn tỉnh; hỗ trợ đào tạo nhân sự làm dịch vụ du lịch có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, hiểu biết về địa lý và văn hóa đặc thù của tỉnh (văn hóa dân tộc Khmer) để phục vụ tốt cho hoạt động du lịch.

Cùng với đó, nhà Bảo tàng Văn hóa Dân tộc Khmer được xây dựng tại khuôn viên Khu di tích Ao Bà Om đi vào hoạt động đã sưu tầm, hệ thống hóa, trưng bày được hơn 1.000 hiện vật và các điểm di tích trên địa bàn tỉnh đón tiếp hàng ngàn lượt khách du lịch đến tham quan và là nơi để giới thiệu đến du khách về đời sống văn hóa của đồng bào Khmer như phong tục truyền thống nghi lễ cưới, nhạc dân gian, ca múa, dàn nhạc Arak, cúng Neak Tà, dàn nhạc ngũ âm sử dụng trong lễ tang và nghi lễ tôn giáo, sân khấu Rô băm, sân khấu Dù Kê.

Để tiếp tục phát huy những thành quả đã đạt được, trong thời gian tới tỉnh Trà Vinh cần tăng cường tuyên truyền, quảng bá về các giá trị văn hóa truyền thống, hệ thống di sản văn hóa, di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh, các lễ hội, nét văn hóa đặc trưng của các dân tộc trên địa bàn tỉnh với nhiều hình thức phong phú; đa dạng hóa các loại hình, ấn phẩm thông tin du lịch. Chú trọng sử dụng phần mềm, công nghệ số, ứng dụng tiện ích thông minh để tạo nên nhiều sản phẩm dựa trên công nghệ thực tế ảo và các sản phẩm du lịch mới hấp dẫn, kích thích sự tăng trưởng và phát triển du lịch bền vững; tăng cường nguồn lực bảo tồn, tôn tạo và khai thác có hiệu quả các giá trị văn hóa truyền thống, các di sản văn hóa của cộng đồng các dân tộc của tỉnh trong phát triển du lịch.

Việc khai thác các giá trị văn hóa truyền thống trong hoạt động du lịch phải đảm bảo mục tiêu tăng trưởng gắn với bảo tồn, phát huy, lan tỏa giá trị của di tích, di sản và bảo vệ môi trường; tranh thủ các nguồn vốn từ ngân sách và các nguồn vốn xã hội hóa để trùng tu, tôn tạo các khu di tích lịch sử văn hóa, tổ chức lễ hội; tham gia đầu tư để phát triển du lịch theo định hướng của tỉnh; chú trọng việc xây dựng các sản phẩm du lịch đặc trưng, phát huy có hiệu quả các giá trị văn hóa truyền thống, các loại hình nghệ thuật dân gian tại điểm du lịch; cần sự vào cuộc của cơ quan quản lý nhà nước về văn hóa, thể thao và du lịch trong công tác định hướng phát triển du lịch theo tiềm năng, thế mạnh từng điểm du lịch hiện có gắn với bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa tốt đẹp các dân tộc thiểu số; sự chủ động vào cuộc của chủ thể các điểm du lịch vùng dân tộc thiểu số trong việc đón tiếp, giới thiệu, quảng bá sản phẩm du lịch những nét văn hóa đặc trưng của đồng bào khi có khách đến tham quan du lịch. ■

Nhiều hoạt động hấp dẫn tại "Ngôi nhà chung"

Trong tháng 11, tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Sơn Tây, Hà Nội) sẽ diễn ra các hoạt động với chủ đề "Về miền di sản tinh hoa và bản sắc" nhằm giới thiệu các hoạt động dân ca, dân vũ, ẩm thực, phong tục tập quán của đồng bào với du khách. Đây cũng là những hoạt động thiết thực hưởng ứng Tuần "Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản Văn hóa Việt Nam" năm 2024.

Hoạt động điểm nhấn chủ đề "Về miền di sản tinh hoa và bản sắc" được tổ chức theo cụm làng dân tộc tôn vinh sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, truyền thống gắn bó, sẻ chia, đùm bọc lẫn nhau trong cộng đồng. Đáng chú ý là tại không gian văn hóa của các nhóm đồng bào Tày, Nùng (Thái Nguyên), Mông (Hà Giang), Dao (Hà Nội), Mường (Hòa Bình) có các hoạt động diễn xướng, dân ca dân vũ, dân nhạc đặc trưng như hát Then, đàn Tính của các dân tộc Tày, Nùng; múa khèn của dân tộc Mông, trình diễn chiêng Mường và không gian trải nghiệm văn hóa có sự tham gia, tương tác của du khách như ném pao, đi cà kheo, bập bênh.

Các nhóm đồng bào đang hoạt động hằng ngày tại "Ngôi nhà chung" cũng tổ chức nhiều hoạt động hưởng ứng Tuần "Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản văn hóa Việt Nam" năm 2024 như trình diễn dân ca dân vũ, giới thiệu nghề thủ công truyền thống, giao lưu văn nghệ và các loại hình nghệ thuật dân gian truyền thống tiêu biểu của các dân tộc như đàn Chapi, đàn đá, hát những ca khúc về Tây Nguyên; phục vụ du khách các món ăn đặc sắc của dân tộc mình như xôi đồ, thịt gà nấu măng, rau đồ, cá nướng, các món ăn từ thịt lợn của dân tộc Mường, Dao. Khau nhục, cá om măng chua, lạp sườn, thịt gác bếp, măng nhồi của dân tộc Tày, Nùng. Gà nướng, xôi màu của dân tộc Thái, Khơ Mú; cùng các hoạt động như hái chè, dệt vải, chế tác nhạc cụ, đan lát đồ thủ công...

Ngoài ra, trong khuôn khổ sự kiện Tuần "Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản văn hóa Việt Nam" từ ngày 15 - 24.11, tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam cũng diễn ra nhiều hoạt động hấp dẫn dành cho du khách, trong đó có chương trình khai mạc Tuần "Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản văn hóa Việt Nam" năm 2024, Liên hoan nghệ thuật hát Then, đàn Tính các dân tộc Tày, Nùng, Thái lần thứ VII, năm 2024 và Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc.

Đến với Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam trong tháng 11, du khách sẽ được hòa mình vào nhiều hoạt động hấp dẫn

Tin, ảnh: LINH KHÔI

Phụ huynh đồng hành cùng con xây dựng thói quen đọc sách

MINH CHÂU

Nhờ kết hợp giữa nhiều hình thức tổ chức, phát động, tuyên truyền, xây dựng các mô hình hay, việc làm hiệu quả, những năm qua phong trào đọc sách tại TP Đà Nẵng đã thực sự lan tỏa sâu rộng, trở thành món ăn tinh thần không thể thiếu của giới trẻ nói riêng và cộng đồng nói chung.

Khẳng định vai trò của thư viện nhà trường

Trong hành trình lan tỏa văn hóa đọc, không thể không kể đến vai trò của Thư viện nhà trường. Đây không chỉ là nơi lưu trữ sách, mà còn là một nguồn cảm hứng vô tận để học sinh phát triển ngôn ngữ và tình yêu với tri thức nhân loại. Các trường học trên địa bàn TP đã xây dựng, hình thành nhiều tủ sách phong phú, hấp dẫn, khơi gợi niềm vui đọc sách cho các em. Có thể kể đến "Thư viện hạnh phúc" ở Trường Tiểu học Núi Thành (quận Hải Châu); CLB "Sách và những người bạn", "Tủ sách lớp học" ở Trường Tiểu học Phạm Hồng Thái (quận Ngũ Hành Sơn)… thu hút đông đảo giáo viên, học sinh và phụ huynh cùng tham gia.

Đằng sau thành công của con là bóng dáng của cha mẹ

Bắt nguồn từ 2 đề án: Phát triển văn hóa đọc và Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trên địa bàn quận Sơn Trà, mô hình đọc sách quay video mang tên *Đằng sau thành công của con là bóng dáng của cha mẹ* (Trường Tiểu học Lương Thế Vinh, quận Sơn Trà) là sự sáng tạo hiệu quả của các thầy cô, nhằm khuyến khích học sinh cùng cha mẹ "vào cuộc". Theo đó, các em sẽ lựa chọn một câu chuyện, một bài thơ... phù hợp với lứa tuổi của mình, sau đó tự quay video đọc sách và đăng lên group do nhà trường lập ra.

Nhờ tham gia đọc sách và quay clip, em Nguyễn Hà My đã rèn luyện thói quen đọc sách hằng ngày, làm quen với khả năng tập trung nên ngày càng đọc được nhiều sách hơn. Cô Võ Thị Mỹ Thu, Hiệu trưởng nhà trường cho biết, để động viên học sinh đọc sách và chia sẻ, trường đã phân công giáo viên vào tương tác, bình luận tích cực trên bài đăng của các em. Nhờ đó, có em đã đạt trên 1.500 lượt đọc và quay video. "Chúng tôi sẽ duy trì mô hình này trong những năm tiếp theo để hình thành thói quen đọc sách cho học sinh, hy vọng sẽ góp phần thay đổi văn hóa đọc ở Việt Nam, tác động đến phụ huynh, để họ thấy rằng việc đọc sách là rất quan trọng cho con em mình", cô Thu nói.

"Trại đọc" của thầy cô Trường Tiểu học Lê văn Hiến quận Ngũ Hành Sơn đã lan tỏa phong trào đọc sách sâu rộng trong học sinh. Mỗi buổi sinh hoạt của "Trại đọc", các em không chỉ được thưởng thức những quyển sách hay, tham gia hoạt động giáo dục kỹ năng sống mà còn được thể hiện khả năng kể chuyện của mình, được lên tiếng chia sẻ cảm nhận của bản thân về những cuốn sách yêu thích, tham gia trò chơi tìm hiểu về sách, được tận tay làm những sản phẩm tặng cô, tặng mẹ…

Xây dựng nhiều điểm đọc sách phong phú, hấp dẫn

Năm 2024, với sự khai cuộc của Ngày hội Văn hóa đọc Đà Nẵng, nhiều hoạt động phong phú, đa dạng dành cho các độc giả đã diễn ra, như: Trưng bày, kinh doanh xuất bản phẩm với nhiều tựa sách mới, sách hay; trưng bày bài dự thi Cuộc thi Đại sứ Văn hóa đọc Đà Nẵng các năm; Rung chuông vàng "Thanh thiếu niên với Văn hóa đọc"; Hùng biện "Tết Việt qua những trang sách"; Vẽ tranh bìa sách "Dáng hình lịch sử"; "Dự án sinh viên tình nguyện phát triển văn hóa đọc"; Kể chuyện "Hành trình theo dấu chân những người anh hùng"…

Sách phát huy giá trị trong đời sống của giới trẻ

Minh chứng cho hiệu quả của những phong trào, mô hình đọc sách trong nhà trường, cuộc thi "Đại sứ Văn hóa đọc Đà Nẵng" lớn mạnh theo từng năm. Năm 2018 có 9.682 thí sinh tham gia, đến năm nay đã lên tới con số 43.162 thí sinh, Hội đồng Giám khảo đã lựa chọn 28 thí sinh tiêu biểu nhất để trao 4 giải "Đại sứ Văn hóa đọc" và 24 giải "Văn hóa đọc". Ngoài ra, BTC còn chọn 6 bài xuất sắc nhất để gửi dự thi cấp Bộ VHTTDL. "Đại sứ Văn hóa đọc Đà Nẵng" sẽ được tiếp tục tổ chức thường niên theo Đề án "Khuyến khích văn hóa đọc hướng đến đối tượng chính là học sinh, sinh viên trên địa bàn thành phố Đà Nẵng" được ban hành tại Quyết định số 64/QĐ-UBND ngày 5.1.2018 của UBND TP. Những cuộc thi này đã góp phần phát triển phong trào đọc sách trong trường học, khích lệ tinh thần sáng tạo, tích cực học hỏi của các em học sinh.

Bà Vũ Thị Ân, Phó Giám đốc Thư viện Khoa học Tổng hợp Đà Nẵng nhận định: "Cuộc thi Đại sứ văn hóa đọc, Ngày hội văn hóa đọc, thi sáng tác truyện… quy mô thành phố, quận, huyện đã thu hút hàng ngàn học sinh tham gia, chứng tỏ sức hút của sách trong đời sống hiện nay. Chương trình Mở cổng trường học, thư viện, tủ sách để học sinh, nhân dân vùng lân cận đến tham gia, tiếp cận sách báo, tạo điều kiện cho cả người lớn và trẻ em cùng đồng hành trong hoạt động đọc sách. Bên cạnh đó, những chuyến xe Thư viện lưu động được trang bị khoảng 3.000 đầu sách, máy tính, máy chiếu, tivi, tài liệu điện tử… đã đưa kiến thức đến những nơi có điều kiện khó khăn trong việc tiếp cận văn hóa đọc".

Để lan tỏa văn hóa đọc, thời gian tới, TP Đà Nẵng sẽ tiếp tục đẩy mạnh việc xây dựng và nâng cấp các thư viện trường học. Khuyến khích học sinh tham gia vào các hoạt động thư viện. Tổ chức các CLB đọc sách, thảo luận về tác phẩm văn học và các sự kiện văn hóa liên quan đến sách. Qua đó nâng cao trải nghiệm và phát triển niềm yêu thích đọc sách cho học sinh, góp phần hiệu quả vào thực hiện thành công đề án phát triển văn hóa đọc của thành phố. ■

Đề xuất không công bố điểm chuẩn xét tuyển sớm trước 31.5

Để học sinh không lơ là học tập, các trường đại học sẽ không được công bố điểm chuẩn xét tuyển sớm trước 31.5 theo đề xuất của lãnh đạo Bộ GD&ĐT.

Luật Giáo dục đại học cho phép đại học tự chủ tuyển sinh. Theo thống kê của Bộ GD&ĐT, các trường sử dụng tổng cộng hơn 20 cách xét tuyển, chủ yếu là xét tuyển sớm (bằng điểm học bạ, chứng chỉ quốc tế, đánh giá năng lực, tư duy, kết hợp...). Năm ngoái, 214 trong 322 trường xét tuyển sớm, số sinh viên trúng tuyển theo diện này là hơn 375.500 em (gần 50% tổng số đăng ký xét tuyển đại học). Trong đó, nhiều trường xét học bạ từ tháng 1 với điểm của 3 hoặc 5 học kỳ, không bao gồm kỳ II lớp 12. Một số trường công bố điểm chuẩn học bạ ngay trong tháng 3.

Đại diện Bộ GD&ĐT và nhiều chuyên gia cho rằng, việc này gây ảnh hưởng tiêu cực đến giáo dục phổ thông giai đoạn cuối, nguồn dữ liệu dùng xét tuyển cũng không đầy đủ, do học sinh chưa học hết lớp 12. Các trường dùng nhiều phương thức tuyển sinh sớm khiến chỉ tiêu xét tuyển đầu vào bằng điểm thi tốt nghiệp bị thu hẹp. Nhiều em điểm cao nhưng không đỗ nguyện vọng mình yêu thích.

Ngoài ra, Cục Quản lý chất lượng đề xuất Bộ GD&ĐT ban hành quy định để kiểm tra, giám sát chất lượng các kỳ thi đánh giá năng lực, đánh giá tư duy do các trường đại học tự tổ chức. Trong đó, các kỳ thi riêng này phải xây dựng ngân hàng câu hỏi và đề thi theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018, nhằm tránh việc học sinh phải ôn thi riêng, dẫn đến phá vỡ việc dạy và học ở các trường phổ thông. Quy trình tổ chức thi cũng phải thống nhất, tránh gây khó khăn cho học sinh.

Cả nước hiện có khoảng 10 kỳ thi đánh giá năng lực, tư duy do các trường đại học tổ chức. Trong đó, kỳ thi của hai Đại học quốc gia và Bách khoa Hà Nội đông thí sinh và được nhiều trường dùng để xét tuyển nhất. Năm 2023, trong hơn nửa triệu thí sinh đỗ đại học, khoảng 2,57% nhập học bằng cách xét điểm các kỳ thi riêng.

P.V

Trẻ hóa để hướng đến tương lai

● **HOÀNG ANH**

Đội tuyển nữ Việt Nam vừa trở về nước sau khi giành ngôi á quân giải quốc tế Chongqing Yongchuan Women's Tournament, trong chuyến tập huấn tại Trùng Khánh (Trung Quốc). Chuyến đi này thật sự rất bổ ích với các cô gái Việt Nam, đặc biệt là những cầu thủ trẻ. Đó là điều rất cần thiết trong thời điểm đội tuyển đang trẻ hóa lực lượng để có được thế hệ kế cận xứng đáng, hướng đến những mục tiêu trong tương lai.

Tuyển nữ Việt Nam rất cần sự tiến bộ và đóng góp của các cầu thủ trẻ, để cùng các trụ cột tạo nên một tập thể vững mạnh, hướng đến tương lai

Các học trò của HLV Mai Đức Chung đã để lại ấn tượng khi giành chiến thắng 2-0 trước tuyển nữ Uzbekistan. Đây là điều đáng khích lệ bởi Uzbekistan đang tiến bộ rất nhanh, họ sẽ là đối thủ cạnh tranh tại sân chơi châu Á cũng như suất dự World Cup với tuyển nữ Việt Nam. Trong khi đó, thất bại 0-2 trước chủ nhà Trung Quốc là điều không bất ngờ.

Đánh giá sau giải đấu, HLV Mai Đức Chung cho biết: "Đối với giải đấu này, chúng tôi đặt mục tiêu thăm dò lực lượng các đội như Uzbekistan, vì đây là những đối thủ cạnh tranh trực tiếp với tuyển nữ Việt Nam tại khu vực châu Á. Còn tuyển nữ Trung Quốc được đánh giá cao hơn chúng ta khi thành tích của đội bóng này tại khu vực và trên thế giới đều tốt. Chúng ta cần học hỏi và tích luỹ kinh nghiệm tốt nhất cho năm sau. Giải đấu này là bước đệm cho tuyển nữ Việt Nam. Chúng ta hiện đang cần nhiều trận đấu quốc tế để cọ xát, học hỏi. Vì vậy, giải đấu giao hữu quốc tế này rất bổ ích".

Tuyển nữ Việt Nam đang sở hữu "thế hệ vàng" với rất nhiều thành tích ấn tượng trong thời gian qua, trong đó có 4 lần vô địch SEA Games liên tiếp (2017, 2019, 2022, 2023), vô địch Đông Nam Á 2019, lọt vào vòng loại cuối Olympic Tokyo, đặc biệt là chiến tích giành quyền tham dự World Cup nữ 2023. Dù vậy ở thời điểm hiện tại, lứa cầu thủ "thế hệ vàng" này đã lớn tuổi và thời gian cống hiến cho ĐTQG không còn nhiều. Đội trưởng Huỳnh Như sắp bước sang tuổi 33, Trần Thị Thu (33 tuổi), Kim Thanh (31 tuổi), Tuyết Dung, Bích Thùy, Dương Thị Vân (cùng 30 tuổi), Hải Yến, Chương Thị Kiều, Hoàng Thị Loan (29 tuổi) cũng chỉ có thể chơi bóng đỉnh cao thêm một vài năm nữa. Chính vì thế mà HLV Mai Đức Chung đã rất ưu tiên cho công cuộc trẻ hóa lực lượng, tìm kiếm thế hệ kế cận có chuyên môn tốt để thay thế các đàn chị.

Thật ra thì sau vòng loại Olympic Tokyo, tuyển nữ Việt Nam đã bắt đầu trẻ hóa lực lượng khi tạo cơ hội cho nhiều cầu thủ trẻ được "ăn cơm tuyển". Thành công ban đầu là đội đã giới thiệu một số gương mặt triển vọng như Thanh Nhã, Vạn Sự, Hải Linh hay Vũ Thị Hoa (cùng sinh năm 2003). Đây là các nhân tố trẻ đã có những đóng góp trong chiến dịch giành suất dự World Cup nữ 2023 và hiện tại đang là trụ cột của ĐTQG.

Do năm nay không có giải quốc tế chính thức nào nên HLV Mai Đức Chung đã trao cơ hội cho rất nhiều cầu thủ trẻ trong 2 đợt tập trung, tập huấn vừa qua. Ở lần hội quân sang Cộng hòa Séc tập huấn hồi đầu tháng 9, HLV Mai Đức Chung đã triệu tập 44-45% các cầu thủ trẻ cho đội. Những cái tên nổi bật như Kim Yên, Thùy Linh, Như Quỳnh hay Tạ Thị Thủy đều sinh năm 2002 đến 2006, nhỏ tuổi nhất là Thùy Linh (2006) được đôn lên từ đội U20. Đến chuyến tập huấn Trung Quốc vừa qua, Thu Em và Thanh Thảo là những người được gọi bổ sung.

Theo đánh giá của HLV Mai Đức Chung, các cầu thủ trẻ mới được triệu tập có sự hòa nhập tốt, điều này là cần thiết và cần sớm vào guồng ngay từ lúc này để sang năm tuyển nữ Việt Nam sẽ thi đấu giải Đông Nam Á, SEA Games và vòng loại châu Á. "Việc trẻ hóa lực lượng là một hành trình của tất cả các đội bóng để có được lứa kế cận. Nếu chúng ta không có lứa kế cận tốt thì rõ ràng thành tích của chúng ta sẽ không tốt. Vì vậy, chúng tôi đã làm điều này từ lâu rồi, chứ không phải bây giờ mới làm. Nhưng chúng tôi liên tục thay đổi, thường xuyên tạo cơ hội cho các cầu thủ trẻ khác nhau lên đội tuyển nữ tập luyện để làm quen, sau đó có thể sẽ trả về và mời những người khác lên, chứ không cố định một vài người. Tất nhiên những cầu thủ đang thi đấu tốt sẽ nằm trong kế hoạch lên đội tuyển. Chính vì vậy, cũng có rất nhiều cầu thủ trẻ lên tuyển với mục đích đào tạo các bạn ấy tiếp cận với đội tuyển nhiều hơn, phù hợp hơn và phối hợp với các chị tốt hơn", HLV Mai Đức Chung bày tỏ.

Những đợt tập trung, tập huấn trong năm nay sẽ là bước chuẩn bị cho những kỳ vọng mới, mục tiêu mới ở năm 2025. Chuyến đi Trung Quốc và Cộng hòa Séc vừa qua chắc chắn đã mang đến những va chạm và trải nghiệm bổ ích cho các cô gái Việt Nam, đặc biệt là các cầu thủ trẻ. Đó sẽ là hành trang để họ tiến bộ, có thêm kinh nghiệm để sát cánh cùng các đàn chị, chinh chiến ở các giải quốc tế trong năm tới. ■

Cơ thủ Trần Quyết Chiến nỗ lực trở lại số 1 thế giới

Danh hiệu vô địch World Cup Billiards Carom 3 băng Veghel 2024 tại Hà Lan vừa qua đã giúp cơ thủ Trần Quyết Chiến vươn lên xếp thứ 2 thế giới. Mục tiêu tiếp theo của cơ thủ 40 tuổi là trở lại ngôi số 1 thế giới, vị trí mà anh đã từng có được hồi tháng 6 năm nay.

Dù là cơ thủ số 1 Việt Nam và số 3 thế giới nhưng Quyết Chiến đến World Cup Veghel 2024 với khá nhiều áp lực khi không có được phong độ tốt ở các giải quốc tế lẫn trong nước thời gian qua. Nhưng Quyết Chiến đã chứng tỏ đẳng cấp khi có những chiến thắng thuyết phục trước các đối thủ mạnh để lên ngôi vô địch, nổi bật nhất là thắng lợi trước "thiên tài Billiards Carom 3 băng" - huyền thoại Frederic Caudron của Bỉ ở chung kết. Chức vô địch tại Veghel đã giúp Quyết Chiến trở thành cơ thủ duy nhất trên thế giới tính đến thời điểm hiện tại vô địch 2 World Cup trong năm 2024 (trước đó Quyết Chiến vô địch chặng Bogota, Colombia hồi tháng 3). Chức vô địch này cũng giúp Quyết Chiến có 4 danh hiệu World Cup, sau

Quyết Chiến đang nỗ lực cho mục tiêu trở lại ngôi số 1 thế giới

các chặng tại TP.HCM năm 2018, Porto (Bồ Đào Nha) năm 2023 và Bogota. Với 4 danh hiệu, Quyết Chiến cũng trở thành cơ thủ châu Á duy nhất nằm trong top 10 cơ thủ giàu thành tích nhất thế giới tại đấu trường World Cup.

Chiến thắng tại Veghel cũng giúp Quyết Chiến vươn lên số 2 thế giới với 380 điểm, kém 46 điểm so với số 1 thế giới Dick Jaspers. Trước đó hồi tháng 6 năm nay, Quyết Chiến đã tạo cột mốc lịch sử cho Billiards Carom 3 băng Việt Nam khi vươn lên số 1 thế giới. Quyết Chiến cũng trở thành VĐV thể thao Việt Nam hiếm hoi có được ngôi số 1 thế giới ở bảng tính điểm thành tích cá nhân, đó là một niềm tự hào rất lớn cho người mộ Billiards nói riêng và thể thao nước nhà nói chung.

Quyết Chiến cho biết: "Vị trí số 1, 2 hay số 10, 11 thì cũng chỉ là những con số, nó không áp lực với tôi. Trước đây tôi từng là số 1 thế giới. Hiện tại xếp hạng bao nhiêu cũng đều không quan trọng và tôi không chịu bất kỳ áp lực nào. Tôi cũng tự hào khi là người Việt Nam đầu tiên lên số 1 thế giới. Tôi sẽ cố gắng làm điều đó một lần nữa. Đời người luôn cần có sự phát triển, ai cũng muốn làm điều gì đó lớn lao. Tôi sẽ tiếp tục phấn đấu để hy vọng trở lại vị trí số 1 thế giới".

Quyết Chiến sẽ có cơ hội trở lại ngôi số 1 thế giới khi thi đấu tại chặng World Cup Seoul 2024, diễn ra từ ngày 4-10.11 tại Hàn Quốc. Nếu vô địch, trong khi Dick Jaspers bị loại sớm thì cơ thủ sinh năm 1984 sẽ trở lại số 1 thế giới. Trong thi đấu, Quyết Chiến luôn có quan niệm rằng, đối thủ lớn nhất của anh chính là bản thân anh, việc chiến thắng bản thân tức là chiến thắng mọi đối thủ. Vậy nên nếu có thể vượt qua chính mình, Quyết Chiến hoàn toàn có thể đạt được thành tích tốt tại giải đấu ở Hàn Quốc.

Nếu làm được điều đó, Quyết Chiến không những có cơ hội trở lại số 1 thế giới mà còn gần hơn với danh hiệu "Cơ thủ xuất sắc nhất năm" của Liên đoàn Billiards Carom thế giới (UMB) có trị giá 30.000 euro. Hiện tại, Quyết Chiến đang dẫn đầu với 222 điểm, hơn người thứ hai là Dick Jaspers 54 điểm trong khi World Cup chỉ còn đúng 2 chặng tại Hàn Quốc và Ai Cập (tháng 12).

VĨNH HY

Gừng càng già càng cay

● **KHẢI HƯNG**

Vòng 6 LPBank V.League 1 - 2024/25 tiếp tục chứng kiến những trận cầu sôi động và hấp dẫn. Đáng chú ý trên sân Gò Đậu, Bình Dương chấm dứt chuỗi trận bất bại của hiện tượng HAGL bằng chiến thắng tưng bừng 4-1.

Hàng phòng ngự trẻ của HAGL không thể ngăn chặn được tay săn bàn kỳ cựu Tiến Linh

Trước thềm mùa giải mới 2024/25, Bình Dương là CLB đầu tư mạnh tay bậc nhất. Sau khi bổ nhiệm HLV Hoàng Anh Tuấn, đội bóng đất Thủ đã chiêu mộ hàng loạt hảo thủ như Hồ Tấn Tài, Hà Đức Chinh, Wellington Nem, Odilzhon Alisherovich... Tuy vậy, Bình Dương lại khởi đầu chuệch choạc với những kết quả thất thường. Thầy trò HLV Hoàng Anh Tuấn đôi khi hòa Thanh Hóa hay Hải Phòng nhưng rồi lại thất bại trước Thể Công Viettel hoặc CAHN. Kết quả sau 5 vòng đấu đầu, Bình Dương chỉ có 7 điểm trong tay. Bên cạnh đó, xuất hiện thông tin manh nha rạn nứt nội bộ do chuyện ăn, ở tập thể và có những cái tên xao nhãng. Vì thế, cuộc tiếp đón HAGL được đánh giá ảnh hưởng nhiều đến chiếc ghế của HLV Hoàng Anh Tuấn và câu trả lời của ông cùng các học trò thật sự đanh thép.

Chiến thắng 4-1 trước đội bóng đang thăng hoa với mạch trận bất bại tại V.League từ đầu mùa chẳng hề dễ dàng, bất chấp Bình Dương được chơi trên sân nhà và vẫn được đánh giá nhỉnh hơn về nhân sự. Đáng nói hơn nữa, thành công của HAGL mang đậm dấu ấn hàng phòng ngự, với sự xuất hiện của nhiều nhân tố mới trẻ trung. Nổi bật nhất là thủ thành Trần Trung Kiên và trung vệ Phạm Lý Đức, hai cầu thủ mới chỉ 21 tuổi. Lý Đức cũng chính là tác giả bàn mở tỉ số cho đội khách, để rồi đội chủ nhà cho biết thế nào là "gừng càng già càng cay" bằng cú đúp của chân sút kỳ cựu Nguyễn Tiến Linh, cùng những pha lập công của Nguyễn Trần Việt Cường và Võ Hoàng Minh Khoa. Tiến Linh một lần nữa khiến giới mộ điệu phải nhắc tên bởi hai pha dứt điểm thực sự nhạy bén, thể hiện phẩm chất của tay săn bàn hàng đầu cũng như sự thăng hoa. Sau 6 vòng đấu, tiền đạo số một của đội tuyển Việt Nam đã có 6 bàn thắng, hiệu suất ghi bàn quá đỗi ấn tượng đối với chân sút nội tại V.League.

Minh Khoa cũng xứng đáng nhận được lời ngợi khen bởi màn trình diễn ấn tượng trong suốt trận đấu. Tiền vệ này lên công về thủ không biết mệt mỏi, thi đấu năng nổ để xuất hiện trên mọi điểm nóng và thể hiện sự toàn diện qua các pha phát động tấn công sáng nước, đặc biệt là các pha bấm bóng qua đầu hàng thủ đối phương, cũng như pha xử lý gọn ghẽ đem về bàn ấn định tỉ số. Đánh giá về cậu học trò, HLV Hoàng Anh Tuấn không ngần ngại dành những lời có cánh: "Nếu ai theo dõi Minh Khoa từ các giải trẻ như U21 Quốc gia, U23 Đông Nam Á, U23 châu Á... thì sẽ thấy cậu ấy tiến bộ từng ngày. Minh Khoa còn tiến xa hơn nữa nếu như chăm chỉ tập luyện, phấn đấu và thể hiện được chất lượng giống như trận đấu ngày hôm nay. Tôi nghĩ ngày lên đội tuyển Việt Nam của cậu ấy không còn xa".

Sau những vòng đấu đầu tiên, màn trình diễn của HAGL đem đến gợi ý mới cho HLV Kim Sang-sik về việc tuyển lựa nhân sự cho đội tuyển Việt Nam, thì vòng đấu vừa qua đến lượt Bình Dương. Ngoài Minh Khoa được HLV Hoàng Anh Tuấn nhắc tên trực tiếp, thì không thể bỏ qua "gà son" Bùi Vĩ Hào thường xuyên được triệu tập thời gian gần đây hay Việt Cường, tác giả cú nã đại bác tuyệt đẹp vào lưới thủ thành Trần Trung Kiên. Từ giải hạng dưới, tiền đạo Công Phượng tiếp tục nhắc nhở sự trở lại bằng cú đúp bàn thắng giúp Bình Phước đánh bại Khánh Hòa với tỉ số 2-0. Nhìn chung, ngoại trừ vị trí trung phong của Tiến Linh là bất khả xâm phạm, HLV Kim Sang-sik đang có ngày càng nhiều gương mặt để lựa chọn cho hàng công đội tuyển Việt Nam. Đó chính là một trong những trọng trách của giải VĐQG.■

Diễn biến mới vụ kiện giữa HAGL và Martin Dzilah

Một trong những vụ việc nhận được nhiều sự quan tâm của người hâm mộ bóng đá Việt Nam thời gian gần đây là vụ kiện giữa HAGL và ngoại binh Martin Dzilah. Giới truyền thông tốn không ít giấy mực cho câu chuyện này, ông Đoàn Nguyên Đức, chủ tịch tập đoàn HAGL, hay còn gọi là "bầu Đức" cũng đã lên tiếng. Tuy nhiên, kết quả cuối cùng vẫn phải chờ kết luận điều tra của cơ quan chức năng.

"Chúng tôi phải bằng mọi cách tìm ra sự thật trong vụ việc với Martin Dzilah. Đây không phải vì tiền mà đó còn là uy tín của HAGL. Việc thanh lý hợp đồng với Dzilah đúng pháp luật, có đầy đủ văn bản và người làm chứng. Chúng tôi không bao giờ giật tiền của cầu thủ. 20.000 USD chỉ bằng một tháng lương của họ. Đây không phải cách sống của tôi, FIFA chưa hiểu vấn đề và ra phán quyết là việc của họ", bầu Đức cho biết trên truyền thông chiều 1.11. Chỉ một ngày trước, Công an tỉnh Gia Lai đã có buổi làm việc thứ hai với Martin Dzilah để tiếp tục làm rõ một số nội dung liên quan đến đơn tố cáo của HAGL.

Về nguồn cơn vụ việc, cách đây 1 năm, HAGL ký hợp đồng với Martin Dzilah. Tuy nhiên, tiền đạo này lại dính chấn thương dài hạn và đội bóng phố Núi tìm phương án thanh lý hợp đồng. Đôi bên thống nhất thỏa thuận thanh lý kèm khoản tiền đền bù trị giá 20.000 USD. Mọi chuyện tưởng như xong xuôi thì Martin Dzilah bất ngờ đâm đơn kiện lên FIFA với lý do chưa nhận được số tiền như đã thỏa thuận. Liên đoàn Bóng đá thế giới vào cuộc và yêu cầu các bên cung cấp tài liệu chứng minh. Điều đáng nói, HAGL lại không thể cung cấp tài liệu đúng quy định, hệ quả bị xử thua kiện. Hiện đội bóng phố Núi bị FIFA cấm hoạt động chuyển nhượng trên toàn cầu cho đến khi thanh toán số tiền đền bù hợp đồng trị giá 20.000 USD kèm 9.000 USD tiền lãi cho Dzilah. Không chấp nhận phán quyết từ FIFA, HAGL đã gửi đơn tố cáo lên Công an tỉnh Gia Lai.

Để hiểu rõ hơn vụ việc, từ phía ngoại binh người Ghana cho biết, anh mới chỉ ký vào giấy xác nhận việc nhận tiền, nhưng chưa được phía HAGL chuyển khoản. Dzilah tiết lộ: "Một lãnh đạo đội bóng HAGL nói rằng họ sẽ trả cho tôi 9.000 USD để nói với FIFA rằng tôi đã nhận 20.000 USD nhưng tôi từ chối. Tôi không thể đồng ý với đề nghị này". Dzilah đang gặp khó khăn về kinh tế vì vẫn tiếp tục nán lại Gia Lai chờ phán quyết và để có thêm thu nhập, ngoại binh này tham gia một số giải bóng đá phủi trên địa bàn. Trong khi đó, từ phía HAGL cho biết đã thanh toán đủ số tiền đền bù hợp đồng cho Dzilah bằng tiền mặt và có ghi hình làm chứng. Hiện Công an tỉnh Gia Lai đã làm việc với các bên liên quan nhưng chưa có kết luận điều tra cuối cùng.

ĐẶNG XÁ

Martin Dzilah (phải) khoác áo HAGL ở mùa 2023/24, nhưng chỉ có 3 lần ra sân vì chấn thương triền miên

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Việt Nam quảng bá sản phẩm tại Triển lãm Halal Expo 2024

Đại sứ quán Việt Nam tại Saudi Arabia đã tham dự Triển lãm Halal Expo diễn ra tại Trung tâm Hội nghị và Triển lãm Riyadh. Đây là sự kiện về Halal lớn nhất khu vực Trung Đông - Bắc Phi, với sự tham gia của hàng trăm gian hàng quốc tế đến từ các quốc gia trên khắp thế giới, với nhiều lĩnh vực đa dạng trong hệ sinh thái Halal như: Du lịch, thực phẩm, mỹ phẩm, dược phẩm, thời trang…

Triển lãm Halal Expo 2024 đã thu hút hàng chục nghìn lượt khách tham quan và tìm hiểu các sản phẩm trưng bày. Đây là lần đầu tiên Đại sứ quán Việt Nam góp mặt tại Halal Expo. Các mặt hàng được giới thiệu tại đây là những sản phẩm chúng ta có thế mạnh, đáp ứng các yêu cầu về Halal, đồng thời cũng là những sản phẩm mà Saudi Arabia có nhu cầu cao.

P.HOA

UNESCO: Sukhothai là cái nôi của nền văn hóa Thái Lan

Thành phố cổ Sukhothai là kinh đô đầu tiên của Vương quốc Xiêm (tên gọi trước đây của Thái Lan) vào thế kỷ XIII và XIV. Ngày nay, du khách có thể khám phá các tu viện Phật giáo ấn tượng và kiến trúc thời kỳ đầu tại Công viên Lịch sử Sukhothai. Năm 1991, tổ chức UNESCO đã đưa thành phố và các thị trấn lân cận vào danh sách Di sản thế giới, ghi nhận Sukhothai mang nhiều đặc điểm đại diện cho văn hóa Thái Lan, như ngôn ngữ, tôn giáo, kiến trúc…

Anh Sirawee Lamsudjai, sinh ra tại Sukhothai, hiện đang công tác tại Bảo tàng quốc gia Ramkhamhaeng (Thái Lan) cho biết: "Ấn tượng đầu tiên của nhiều du khách khi đến thăm Sukhothai không chỉ bởi kiến trúc độc đáo và các di tích Phật giáo, mà còn là sự yên bình và lối sống hiền hòa của người dân địa phương hòa hợp với các di tích lịch sử".

M.HẠNH (theo CNN)

Văn hóa phản đối độc hại ở K-pop

● **CHI MAI**

Gần đây, một bộ phận người hâm mộ ở Hàn Quốc có cách phản đối rất tiêu cực, đó là gửi hàng nghìn vòng hoa tang để tạo áp lực, buộc các công ty quản lý nghệ sĩ phải làm theo ý mình. Dư luận xã hội đã lên tiếng gay gắt, thể hiện sự bất bình trước hành vi phản cảm, độc hại này…

Vòng hoa tang bị lạm dụng

Ngay khi Công ty SM Entertainment tuyên bố nam "idol" Seunghan sẽ quay lại hoạt động cùng nhóm RIIZE sau gần một năm bị "đóng băng" do bê bối đời tư, người hâm mộ K-pop đã gửi hàng nghìn vòng hoa tang đến trụ sở công ty này để bày tỏ sự phản đối. Những vòng hoa mang nhiều thông điệp tiêu cực như: "Hong Seunghan cút đi", "Seunghan hãy rời RIIZE", "RIIZE hoạt động với 6 thành viên"... Trước sức ép nặng nề, Seunghan vừa quay lại nhóm 2 ngày đã buộc phải rời đi để "sóng yên biển lặng"...

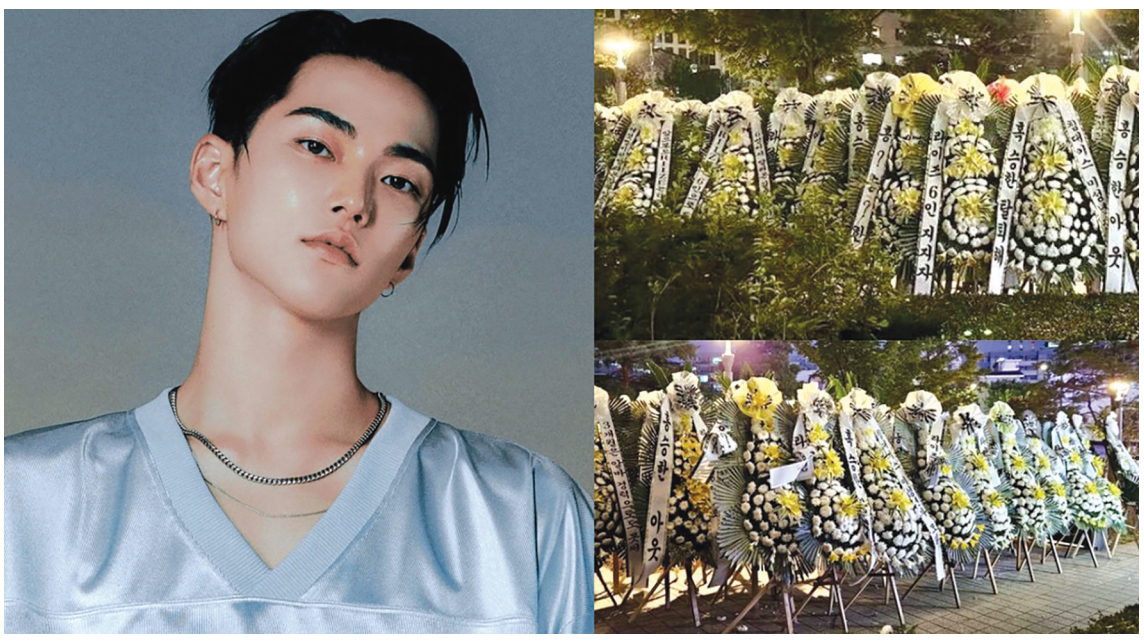
Nhiều người cho rằng việc làm này không khác gì "khủng bố tinh thần". Nam "idol" làm sai trước đó, nhưng không lẽ phải gánh chịu những phản đối kinh khủng đến với mình như vậy khi còn ở độ tuổi rất trẻ. Nếu tinh thần không vững, rất có thể Seunghan sẽ tìm đến những giải pháp cực đoan.

Đây không phải lần đầu người hâm mộ K-pop sử dụng vòng hoa tang để biểu tình hoặc thể hiện sự bất mãn đối với các công ty giải trí. Trước đó, HYBE cũng trở thành tâm điểm bàn tán khi có nhiều vòng hoa trắng chất đầy lối ra vào trụ sở tòa nhà vào tháng 5 và tháng 9. Theo một số người, mâu thuẫn giữa HYBE và Min Hee Jin của ADOR làm ảnh hưởng đến BTS và NewJeans. Chiến dịch phản đối này cuối cùng đã đạt được thành công và HYBE đã phải lên tiếng dọa kiện các hành vi bôi nhọ danh dự BTS.

Gửi hoa tang là hình thức phản đối không mới tại Hàn Quốc. Trước khi lan sang lĩnh vực giải trí, những vòng hoa tang đã có mặt tại các buổi biểu tình, được gửi đến các chính trị gia, Liên đoàn bóng đá hay đội thể thao điện tử... Với người dân xứ sở Kim chi, hoa tang mang ý nghĩa rất nặng nề và những thông điệp tiêu cực trên vòng hoa khiến nó trở thành thứ văn hóa độc hại, mang tính khủng bố, bắt nạt cá nhân. Nhiều người kêu gọi fan K-pop nên có những cách thức khác ôn hòa hơn, tránh cực đoan và làm tổn thương nghiêm trọng các "idol".

Trong quá khứ, đã có nhiều ngôi sao không thể chống chọi lại sức ép của dư luận như Sulli, Jonghyun (SHINee)… Sulli có tuổi thơ không hạnh phúc, phải đối diện với áp lực nổi tiếng từ lúc còn quá nhỏ. Đến khi trưởng thành, cô gây ra nhiều tranh cãi về chuyện tình cảm hay cách ăn mặc. Có thời điểm, Sulli "thở cũng bị ném đá", là đối tượng bị công kích hàng đầu trên mạng xã hội. Để rồi khi nữ idol ra đi, cả thế giới lại xót thương "bông hoa tuyết lê" đã tàn lụi ở tuổi 25…

Jonghyun (SHINee) cũng từng bị chỉ trích kịch liệt vì công khai hẹn hò Shin Se Kyung năm 2010. Trước sức ép của dư luận, cặp đôi nhanh chóng chia tay. Sau đó, Jonghyun đã gục ngã trong cuộc chiến với bệnh trầm cảm. Dù chuyện tình tan vỡ với Shin Se Kyung có thể không phải nguyên nhân trực tiếp dẫn đến cái chết của Jonghyun, nhưng hành động quá khích của một bộ phận fan đã làm những ngày vui sống của anh dừng lại.

Sáng 20.10 vừa qua, ngay trước cổng HYBE, hàng nghìn vòng hoa tang đã gửi đến với nội dung yêu cầu Suga rời khỏi BTS (Ảnh: NAVER)

Tiếng nói phản đối

Nhiều cư dân mạng bày tỏ sự hoài nghi về mức độ cực đoan mà người hâm mộ thể hiện để bày tỏ sự bất mãn đối với các nhóm nhạc thần tượng và công ty quản lý của họ. Không ít ý kiến cho rằng, việc gửi vòng hoa tang không chỉ kỳ lạ mà còn rất phản cảm, bởi dù với mục đích tượng trưng cho "cái chết" của một nhóm nhạc, hành động này vẫn gây ra ám ảnh ghê rợn. "Thật đáng sợ! Bạn có quyền tẩy chay hoặc phản đối nếu muốn ai đó rời đi, nhưng việc gửi hàng trăm vòng hoa tang đến cho một người đang sống thực sự vượt quá giới hạn…", một cư dân mạng lên tiếng.

Tương tự, dư luận cũng lo ngại nếu không có biện pháp kịp thời, trào lưu này sẽ còn lan rộng và gây ra nhiều hệ lụy. "Đối với Seunghan của RIIZE, tôi nghĩ việc gửi hàng nghìn vòng hoa tang đến để phản đối là hành vi không thể chấp nhận. Tôi vô cùng khó hiểu trước cách hành xử này và cảm thấy họ đang thổi phồng lên một trào lưu ứng xử tiêu cực, độc hại. Điều tôi lo ngại là xu hướng này có thể phát triển thành một làn sóng lớn hơn, thậm chí ảnh hưởng đến cả các nhóm nhạc nữ sau này", một khán giả bày tỏ sự phản đối trên mạng xã hội Hàn Quốc.■

GÓC BÌNH LUẬN

Tín hiệu tích cực

● **LƯƠNG SAN**

Theo báo cáo của cơ quan Môi trường châu Âu (EEA), lượng khí thải nhà kính của Liên minh châu Âu (EU) trong năm 2023 đã giảm tới 8%, gần bằng mức được ghi nhận tại lục địa này khi đại dịch Covid-19 khiến nhiều nhà máy phải đóng cửa, các chuyến bay dừng hoạt động. Đồng thời, phát thải nhà kính của EU hiện nay đã thấp hơn 37% so với năm 1990, nhờ đẩy mạnh các loại hình điện gió, điện mặt trời và đóng cửa nhiều nhà máy điện chạy bằng than.

Đây là những tín hiệu tích cực, góp phần củng cố niềm tin vào khả năng EU đạt được mục tiêu cắt giảm 55% lượng khí thải vào năm 2030. Đặc biệt, trong bối cảnh cuộc khủng hoảng biến đổi khí hậu ngày càng nghiêm trọng, diễn biến của thiên tai ngày càng phức tạp trên toàn cầu, thì yêu cầu giảm phát thải khí nhà kính càng trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết. Những kết quả khả quan trên cũng sẽ là nguồn khích lệ quan trọng để các nước phát triển đẩy nhanh cam kết về chống biến đổi khí hậu.

Trước đó, Hội đồng châu Âu đã thông qua Đạo luật Công nghiệp phát thải ròng bằng 0 (NZIA), nhằm củng cố hệ sinh thái sản xuất công nghiệp không phát thải của EU. Đây là nền tảng pháp lý quan trọng, cho phép mở rộng quy mô sản xuất công nghệ sạch một cách nhanh chóng, tạo điều kiện tốt nhất để EU có thể đạt mức phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050 cũng như tăng cường khả năng cạnh tranh và phục hồi nhanh của nền tảng công nghiệp. EU đã đặt mục tiêu đến năm 2030 sẽ sản xuất 40% các sản phẩm mà khối này cần để giảm phát thải khí nhà kính, bao gồm năng lượng tái tạo, năng lượng hạt nhân và công nghệ khử carbon khác...

Các động thái tích cực này đã mở ra triển vọng ứng phó tốt hơn với cuộc khủng hoảng biến đổi khí hậu toàn cầu. Với vai trò là các quốc gia đi đầu trong cuộc chiến chống biến đổi khí hậu, EU đang ưu tiên thúc đẩy phát triển công nghệ xanh, cắt giảm các phương thức sản xuất gây phát thải nhà kính. Rõ ràng, những nỗ lực hiện thực hóa các cam kết về khí hậu của EU cũng là cú hích mạnh mẽ để đẩy nhanh các mục tiêu khí hậu toàn cầu. ■